

OTSUS

29.08.2022 nr 9-3/2022-024

AS Võru Vesi veeteenuse hinna kooskõlastamine**1. Haldusmenetluse alustamine**

22.04.2022 registreeriti Konkurentsiametis AS Võru Vesi (edaspidi VV) taotlus veeteenuse hinna kooskõlastamiseks koos selle aluseks oleva dokumentatsiooniga (edaspidi Hinnataotlus).

Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni seaduse¹ (edaspidi ÜVVKS) § 14² lg 1 kohaselt koostab vee-ettevõtja hinnataotluse ning esitab selle enne veeteenuse hinna kehtestamist koos põhiteenustega seotud teenuste hinnakirja ja muu hinnataotluse aluseks oleva dokumentatsiooniga kooskõlastamiseks Konkurentsiametile.

ÜVVKS § 14 lg 6 tulenevalt võib vee-ettevõtja, kes osutab veeteenust mitmel erineval reoveekogumisalal, kõigi piirkondade osas kehtestada ühise veeteenuse hinna, arvestades ÜVVKS § 14 lõikes 2 nimetatud summaarseid vee-ettevõtja kulusid.

VV osutab veeteenust Võrumaal Võru linnas, Antsla, Võru ja Rõuge valdades ning Põlvamaal Kanepi vallas järgmistes piirkondades ja reoveekogumisaladel²:

Piirkond	Reovee-kogumisala	Registrikood	Reostus-koormus (ie)
Võru linn, Võru valla Kose alevik, Võlsi, Meegomäe ja Võrumõisa külad	Võru	RKA0860536	20657
Antsla valla Antsla linn, Lusti küla	Antsla	RKA0860565	1820
Antsla valla Kobela alevik	Kobela	RKA0860566	1024
Antsla valla Kuldre ja Pihleni küla	Kuldre	RKA0860546	200
Antsla valla Urvaste küla	Urvaste	RKA0860547	100
Antsla valla Uue-Antsla küla	Uue-Antsla	RKA0860548	200
Antsla valla Vana-Antsla alevik	Vana-Antsla	RKA0860567	178
Kanepi valla Kanepi alevik	Kanepi	RKA0650338	701
Kanepi valla Krootuse küla	Krootuse	RKA0650597	289
Kanepi valla Põlgaste küla	Põlgaste	RKA0650339	410
Kanepi valla Saverna küla	Saverna	RKA0650323	353
Rõuge valla Haanja küla	Haanja	RKA0860564	147

¹ <https://www.riigiteataja.ee/akt/123122014023?leiaKehtiv>

² Leitavad aadressil <https://register.keskkonnaportaal.ee/register>

Piirkond	Reovee- kogumisala	Registrikood	Reostus- koormus (ie)
Rõuge valla Ruusmäe küla	Ruusmäe	RKA0860563	129
Võru valla Järvere küla	Järvere	RKA0860549	126
Võru valla Kääpa küla	Kääpa	RKA0860560	269
Võru valla Lasva ja Pässä küla	Lasva	RKA0860561	327
Võru valla Orava küla	Orava	RKA0650332	250
Võru valla Osula küla	Osula	RKA0860551	320
Võru valla Otsa küla	Otsa	RKA0860562	136
Võru valla Parksepa alevik	Parksepa	RKA0860535	721
Võru valla Puiga küla	Puiga	RKA0860533	340
Võru valla Sõmerpalu alevik	Sõmerpalu	RKA0860552	400
Võru valla Väimela alevik	Väimela	RKA0860534*	800
Võru valla Linnamäe, Kurenurme, Hännike, Navi, Tsoolgo, Sooküla ja Pikakannu küla; Antsla valla Tsooru, Kraavi, Vaabina ja Visela küla; Kanepi valla Hurmi, Kaagvere, Magari, Soodoma, Maaritsa, Valgjärve, Erastvere ja Ihamaru küla	asuvad väljaspool reoveekogumisala		

*Keskonnaministeeriumile on esitatud muudatustaotlus Väimela RKA kohta, uus reostuskoormus 1014 ie.

ÜVVKS § 14 lg 6 alusel soovis VV kooskõlastada ühise veeteenuse hinna kõikide reoveekogumisalade summaarsete kulude alusel.

ÜVVKS § 14 lg 1 kohaselt võib veevarustuse ning reo-, sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ja puhastamise eest võtta alljärgneva tasusid (edaspidi veeteenuse hind):

- 1) tasu võetud vee eest;
- 2) tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest;
- 3) tasu sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ja puhastamise eest;
- 4) abonenttasu.

ÜVVKS § 14 lg 2 kohaselt kujundatakse veeteenuse hind selliselt, et vee-ettevõtjal oleks tagatud:

- 1) põhjendatud tegevuskulude katmine;
- 2) investeeringud olemasolevate ühisveevärgi ja –kanalisatsioonisüsteemide jätkusuutlikkuse tagamiseks;
- 3) keskkonnanõuete täitmine;
- 4) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 5) põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt;
- 6) ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni, sealhulgas sademeveekanaliseerimise arendamine ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava alusel konkreetsetes arenduspiirkonnas, kus ühisveevärgi ja –kanalisatsiooniga ühendatakse rohkem kui 50 protsenti elamuid, mille ehitusluba on välja antud enne 1999. aasta 22. märtsi.

ÜVVKS § 14² lg 1 tulenevalt peab Hinnataotluse aluseks olev dokumentatsioon Konkurentsiametil võimaldama kontrollida, et taotletud hind sisaldaks üksnes ÜVVKS § 14 lg 2 ettenähtud põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust.

Haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) § 5 lg 1 lähtuvalt on Konkurentsiametil õigus määrata kaalutusõiguse alusel menetlustoimingu vorm. Eeltoodust tulenevalt on Konkurentsiamet välja töötanud ja avaldanud oma koduleheküljel hinna taotlemise vormid (edaspidi Küsimustik) MS Exceli tabelite kujul: „Detailne küsimustik vee-ettevõtjatele“ ja „Lihtsustatud küsimustik vee-

ettevõtjatele³. Küsimustikud on välja töötatud konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 18¹; ÜVVKS § 7² lg 1, 2, 3 ja ÜVVKS § 14 lg 1, 2 lähtuvalt ning täidetult sisaldavad andmeid, mis vastavalt ÜVVKS § 14² lg 1 võimaldavad Konkurentsiametil kontrollida, et taotletud hind sisaldaks üksnes ÜVVKS § 14 lg 2 ettenähtud põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust. Küsimustike täitmisel on võimalik juhendada Konkurentsiamet koduleheküljel avaldatud „Hinnataotluse esitamise juhendist“⁴.

ÜVVKS § 14 lg 9 lähtuvalt töötab Konkurentsiamet välja juhendi „Veeteenuse hinna arvutamise soovituslikud põhimõtted“ (edaspidi Juhend) ning avaldas selle oma koduleheküljel⁵. Juhendi välja töötamisel on arvestatud ÜVVKS § 14, 14¹, 14² sätetega, millest tulenevalt kujuneb veeteenuse hind vee-ettevõtja põhjendatud kulude, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse summa jagamisel müügiühikuga (Juhendi p-d 7.3; 7.5; 7.6), s.t kulupõhiselt. Juhend on hinnataotluse koostöölastamise käigus halduseeskirjana Konkurentsiametile abistavaks vahendiks. Juhendi eesmärk on sõnastada metoodilised alused, millest lähtuda ÜVVKS alusel pandud hinnaregulaatori ülesannete täitmisel. Halduseeskirja normid omandavad faktilise välismõju nende kohaldamise tulemusena. Juhendit kohaldatakse järgitakse võrdse kohtlemise ning proportsionaalsuse põhimõtte ning Juhend on koostööl ÜVVKS § 16 lõigete 9 ja 10 alusel majandus- ja kommunikatsiooniministri poolt kehtestatud määrusega „Veeteenuse ajutise hinna kehtestamise kord ja tingimused“⁶ (edaspidi Vee Määrus). Vee Määrust rakendatakse ÜVVKS § 16 lg 9 alusel ajutise veeteenuse hinna kehtestamisel juhul, kui vee-ettevõtja osutab veeteenust hinnaga, mis ei vasta ÜVVKS § 14 lg 2 sätestatule ning vee-ettevõtja on jätnud täitmata Konkurentsiameti ettekirjutuse.

ÜVVKS § 14² lg 7 tulenevalt peab vee-ettevõtja Konkurentsiametil lubama käesolevas seaduses sätestatud ülesannete täitmisel kontrollida oma raamatupidamist, põhjendada veeteenuse hinna moodustamise aluseid ning andma oma majandustegevuse kohta vajalikke selgitusi.

ÜVVKS § 14² lg 9 kohaselt on Konkurentsiametil õigus nõuda vee-ettevõtjalt ja vee-ettevõtjaga seotud füüsilistelt ja juriidilistelt isikutelt ning nende esindajatelt, samuti riigiasutustelt ja nende ametiisikutelt lisaandmeid, kui ÜVVKS-s sätestatud ülesannete täitmiseks vajalikud andmed ei ole avalikult kättesaadavad.

ÜVVKS § 14² lg 4 lähtuvalt tehakse hinnataotluse koostöölastamise otsus 30 päeva jooksul **nõuetekohase taotluse saamisest arvates**. Eriti keeruka või töömahuka taotluse menetlemisel võib Konkurentsiamet pikendada seda tähtaega 90 päevani, teatades tähtaja pikendamise taotluse esitajale enne esialgse tähtaja möödumist.

ÜVVKS § 14² lg 11 kohaselt peatub hinnataotluse menetlemise tähtaeg, kui Konkurentsiametile ei ole esitatud tema nõutud teavet, mis on vajalik hinnataotluse koostöölastamiseks.

³ Avaldatud Konkurentsiameti koduleheküljel: <http://www.konkurentsiamet.ee> rubriigis Vesi, soojus / Vesi / Hindade koostöölastamine.

⁴ Avaldatud Konkurentsiameti koduleheküljel: <http://www.konkurentsiamet.ee> rubriigis Vesi, soojus / Vesi / Hindade koostöölastamine.

⁵ Juhend on avaldatud Konkurentsiameti koduleheküljel <http://www.konkurentsiamet.ee>, rubriigis Vesi, soojus / Vesi / Hindade koostöölastamine. Juhendit rakendatakse veeteenuse hindade koostöölastamisel sarnaselt ja ühetaoliselt kõigi Konkurentsiameti regulatsiooni alla kuuluvate vee-ettevõtjate tegevuse analüüsimisel ning hindade koostöölastamisel ebavõrdse kohtlemise vältimiseks.

⁶ <https://www.riigiteataja.ee/akt/105112010005>

2. Menetlusosaline

VV on kantud äriregistrisse 15.12.1995 registrikoodiga 10004973 ja asukohaga Ringtee 10, Võru linn, Võru maakond, 65620. Ettevõtte aktsiakapitali suuruseks on 2650,24 tuh €. VV aktsionärideks on Võru Linnavalitsus, Võru Vallavalitsus, Antsla Vallavalitsus, Kanepi Vallavalitsus ja Rõuge Vallavalitsus. VV põhitegevuseks on vee- ja kanalisatsiooniteenuse osutamine.

Äriregistri kohaselt on VV põhitegevusalaks kanalisatsioon ja heitveekäitlus, lisategevusaladeks veekogumine, -töötlus ja -varustus, vee-, gaasi- ja kanalisatsioonitrasside ehitus ning ehituslik insener-tehniline projekteerimine ja nõustamine. VV on Eesti Vee-ettevõtete Liidu (EVEL) liige.

3. Menetluse käik

22.04.2022 registreeriti Konkurentsiametis VV veeteenuse hinnataotlus koos selle aluseks oleva dokumentatsiooniga. Kuna esitatud Hinnataotlus oli puudustega HMS § 15 lg 2 mõttes, siis ei olnud Konkurentsiametil võimalik alustada Hinnataotluse sisulist menetlemist.

12.05.2022 saatis Konkurentsiamet VV-le kirja Hinnataotluses esinevate puuduste kõrvaldamiseks määrates vastamise tähtajaks 26.05.2022.

13.05.2022 registreeriti VV esitatud parandused hinnataotluses, mille kontrollimisel tuvastas Konkurentsiamet, et kõiki osundatud puuduseid ei olnud VV hinnataotlusest kõrvaldanud. 16.05.2022 kirjutas viitas amet puudustele, mis olid jäänud likvideerimata ning pööras ka tähelepanu, et parandustega Hinnataotlus esitataks juhatuse liikme poolt digitaalselt allkirjastatuna.

18.05.2022 registreeriti Konkurentsiametis VV parandused Hinnataotluses, mille järel sai Konkurentsiamet lugeda Hinnataotluse nõuetekohaseks ja alustada selle sisulist menetlemist.

ÜVVKS § 14² lg 4 tulenevalt tehakse Hinnataotluse kooskõlastamise otsus pärast nõuetekohase taotluse saamist. HMS § 35 lg 4 mõttest lähtuvalt on tähtaja kulgemise arvutamisel määravaks dokumendi registreerimise hetk ehk nõuetekohase taotluse registreerimise päev. HMS § 33 lg 2 alusel algab tähtaeg järgmisel päeval pärast selle kalendripäeva või sündmuse saabumist, mis on määravaks tähtaja kulgemisel. Seega ÜVVKS § 14² lg 4, HMS § 33 lg 2 ja HMS 35 lg 4 koosmõjust tulenevalt algab Hinnataotluse menetlemise tähtaja kulgemine nõuetekohase taotluse registreerimisele järgnevast päevast ehk VV puhul alates **19.05.2022**.

24.05.2022 saatis Konkurentsiamet e-kirjaga VV-le küsimused Hinnataotluse menetlemiseks vajalike lisaandmete ja selgituste saamiseks (üldandmed, müügiimahud Rõuge vallas, vee omatarve ja veekadu, vee erikasutusõiguse tasu, saaste- ja elektrienergia kogused, muud tegevuskulud).

26.05.2022 saatis VV vastused 24.05.2022 esitatud küsimustele.

06.06.2022 saatis Konkurentsiamet e-kirjaga VV-le küsimused Hinnataotluse menetlemiseks vajalike lisaandmete ja selgituste saamiseks (investeeringud, muudatused jääkmaksumuses, kulumiarvestus sh päikesepaneelidel, mitterahaliste sissemaksete andmed jm).

14.06.2022 ja 15.06.2022 saatis VV ameti 06.06.2022 kirjaga soovitu osas vastuseid ja dokumentatsiooni. Täiendavalt esitas VV parandused/ selgitused seoses investeeringutes sisalduvate mitterahaliste sissemaksete arvestusega 04.08.2022.

05.08.2022 saatis Konkurentsiamet Võru Linnavalitsusele ning Võru, Antsla, Rõuge ja Kanepi Vallavalitsusele järelepärimise arvamuse saamiseks VV Hinnataotluse vastavuse kohta ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale vastavalt ÜVVKS § 14² lg 10 sätestatule.

23.08.2022 saatis Konkurentsiamet täpsustava järelepärimise Rõuge Vallavalitsusele seoses Konkurentsiameti 05.08.2022 järelepärimisele 18.08.2022 saabunud vastuskirjaga.

11.08.2022 Antsla Vallavalitsuselt, 16.08.2022 Võru Linnavalitsuselt ja Võru Vallavalitsuselt, 22.08.2022 Kanepi Linnavalitsuselt ja 25.08.2022 Rõuge Vallavalitsuselt saabunud vastuste kohaselt on VV Hinnataotluses kajastatud investeringud vastavuses kohaliku omavalitsuse poolt kinnitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavaga.

25.08.-29.08.2022 toimus VV ja Konkurentsiameti vahel infovahetus lisateenuste, veevaldkonna põhivara maksumuste ja kulumi jagunemise jm küsimustes.

29.08.2022 saatis VV Konkurentsiametile digitaalselt allkirjastatud hinnataotluse, milles oli korrigeeritud veeteenuse hinda lülitatavat kulumit ja tulukust, samuti täpsustatud veevaldkonna põhivara jagunemist veeteenuste ja muu tegevuse (purgimise) vahel.

ÜVVKS § 14² lg 11 tulenevalt peatus Hinnataotluse menetlemise tähtaeg perioodil 25.05.-26.05.2022; 07.06.2022–29.08.2022, kuna puudusid Hinnataotluse menetlemiseks vajalikud täiendavad andmed ja selgitused ning kohalike omavalitsuste arvamused Hinnataotluse vastavuse kohta ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale.

Konkurentsiameti koduleheküljel avalikustatud „Hinnataotluse esitamise juhendi“⁷ p 4.1 näeb ette, et kui ettevõtja esitab veeteenuse hinda kooskõlastamiseks I poolaastal (01.01–30.06), täidetakse Küsimustiku veerg „Majandusaasta“ jooksva aasta andmetega. Tulenevalt asjaolust, et VV esitas Hinnataotluse 22.04.2022 ehk 2022.a I poolaastal, teostas Konkurentsiamet veeteenuse hinda analüüsi **2022.a 12 kuu andmete ehk regulatsiooniperioodi andmete alusel**.

Regulatsiooniperiood on 12-kuuline periood, mille kulud ja põhjendatud tulukus on aluseks veeteenuse hinda arvutamisel (Juhendi punkt 2.12). 12-kuuline periood on võetud hindade arvutamise aluseks selleks, et Konkurentsiametil oleks võimalik kontrollida ettevõtte poolt esitatud andmete õigsust (Konkurentsiametil on võimalik kontrollida Äriregistri teabesüsteemist⁸ ettevõtja majandusaasta aruandeid s.t 12 kuu andmeid) ning hinnata selle põhjal muuhulgas veeteenuse hinda koostatud prognooside ning seeläbi ka veeteenuse hinda arvutamise aluseks olevate kulude, kapitalikulu ja tulukuse õigsust. 12-kuuline periood **ei tähenda** samas aga seda, et **veeteenuse hinnad peaksid kehtima 12 kuud**. 12 kuu prognoositavad kulud on hinda arvutamise aluseks. Kui ettevõtja leiab, et kooskõlastuse aluseks olnud kulud, kapitalikulu ja tulukus ei taga enam ÜVVKS § 14 lg 2 loetletut, siis võib ta tulla uuesti hinda kooskõlastama järgneva 12 kuu andmete alusel.

29.08.2022 VV poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hind kujuneb alljärgnevas tabelis (vt Tabel 1) kajastatud tegevuskuludest, kapitalikulust, tulukusest ja müügimahtudest tulenevalt.

Tabel 1 VV veeteenuse hinda komponendid

rida	Hinnakomponendid	ühik	2022
1	Tegevuskulud	tuh €	1454,7
2	Vee erikasutusõiguse tasu	tuh €	75,1

⁷ <http://www.konkurentsiamet.ee/?id=18324>

⁸ <https://ariregister.rik.ee/>

rida	Hinnakomponendid	ühik	2022
3	Saastetasu	tuh €	32,0
4	Elektrikulu	tuh €	308,9
5	Muud tegevuskulud	tuh €	1038,7
6	Kapitalikulu	tuh €	575,2
7	Tulukus	tuh €	419,8
8	Lubatud müügitulu	tuh €	2449,7
9	Järelevalvetasu (lubatud müügitulu × 0,2%)	tuh €	4,9
10	Müügitulu koos järelevalvetasuga	tuh €	2454,6
11	Võetud vee müügiimaht	tuh m ³	731,0
12	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügiimaht	tuh m ³	705,0
13	Müügiimaht kokku	tuh m³	1436,0

Konkurentsiamet teostab analüüsi VV ühisveevärgi ja –kanalisatsiooniteenuse kõikide taotletud tasude (tasu võetud vee eest, tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest, põhiteenustega seotud lisateenused) aluseks olevatele summaarsetele hinna komponentidele: tegevuskuludele, kapitalikulule, tulukusele (vt Tabel 1 veerg „2022“ read 1, 6, 7) ja müügiimahtudele (vt Tabel 1 veerg „2022“ read 11 ja 12). **Konkurentsiamet on seisukohal, et VV poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hind on põhjendatud üksnes juhul, kui selle kujunemise alused vastavad ÜVVKS § 14 lg 2 toodud nõuetele.**

4. Taotleja üldiseloomustus

VV osutab veeteenust Võru linnas, Võru vallas, Antsla vallas, Rõuge vallas ja Kanepi vallas, kus ta on määratud vee-ettevõtjaks järgmiselt:

- Võru Linnavolikogu 09.12.2015 otsusega nr 40 Võru linna haldusterritooriumil;
- Võru Vallavolikogu 10.04.2013 otsusega nr 223 Võru vallas Võlsi tee, Kose aleviku, Meegomäe ja Räpina maantee vee- ja kanalisatsioonivõrkude haldusterritooriumil;
- Võru Vallavolikogu 11.03.2020 otsusega nr 197 Võru vallas Sõmerpalu alevikus, Osula, Järvere, Linnamäe, Kurenurme ja Hänike külade ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni tegevuspiirkondades;
- Võru Vallavolikogu 13.01.2021 otsusega nr 248 Võru vallas Väimela aleviku, Parksepa aleviku, Puiga küla, Navi küla, Orava küla, Lasva küla, Pässä küla, Otsa küla, Tsoolgo küla, Kääpa küla, Sooküla küla ja Pikakannu külade ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni tegevuspiirkondades;
- Antsla Vallavolikogu 18.12.2012 otsusega nr 34 (muudetud Antsla Vallavolikogu 22.12.2015 otsusega nr 49) Antsla linnas, Kobela ja Vana-Antsla alevikes ning Tsooru, Lusti ja Kraavi külades;
- Antsla Vallavolikogu 23.01.2018 otsusega nr 34 Antsla vallas Kuldre, Pihleni, Uue-Antsla, Visela ja Vaabina külades;
- Kanepi Vallavolikogu 20.12.2016 otsusega nr 1-1.3/48 Kanepi vallas Kanepi alevikus, Hurmi, Kaagvere, Magari, Põlgaste ja Soodoma külades;
- Kanepi Vallavolikogu 20.11.2018 otsusega nr 1-3/2018/28 Kanepi vallas Saverna, Maaritsa, Valgjärve, Krootuse ja Ihamaru külades;
- Kanepi Vallavolikogu 23.01.2019 otsusega nr 1-3/1 Kanepi vallas Erastvere külas;

- Haanja Vallavolikogu 22.09.2016 otsusega nr 39 Haanja valla ÜVK piirkonnas.

VV kehtivad veeteenuse hinnad on kooskõlastatud Konkurentsiameti 27.10.2017 otsusega nr 9-3/2017-007 (edaspidi 2017 Otsus). Võru vallas (Väimela ja Parksepa alevik, Puiga ja Navi külades) on kehtestatud hinnad Võru Vallavalitsuse korraldusega 24.11.2014 nr 239 ning vastavalt VV ja Võru Vallavalitsuse vahel 03.12.2019 sõlmitud lepingule 2-2019/K rakendatud VV opereerimisel nimetatud piirkondades. Alljärgnevalt on Konkurentsiamet koostanud ülevaate VV kehtivatest ning kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hindadest (vt Tabel 2).

Tabel 2 Ülevaade kehtivast ja taotletavast veeteenuse hinnast

rida	Veeteenuse nimetus	Ühik	Kehtiv hind	Taotletav hind	Muutus %
	Võru linn, Võru vald (v.a Parksepa ja Väimela alevik, Puiga ja Navi küla), Antsla vald, Kanepi vald, Rõuge valla Haanja ja Ruusmäe küla				
1	Tasu võetud vee eest	€/m ³	0,98	1,32	34,7
2	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	€/m ³	1,54	2,10	36,4
	Võru valla Parksepa ja Väimela alevik, Puiga ja Navi küla				
3	Tasu võetud vee eest	€/m ³	0,84	1,32	57,1
4	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	€/m ³	1,00	2,10	110,0
	<i>Põhiteenustega seotud teenused</i>				
5	Veearvesti plommimine	€/kord		26,25	
6	Vee- või kanalisatsiooniühenduse sulgemine/avamine päeva jooksul maakraanist	€/kord		26,25	
7	Vee- või kanalisatsiooniühenduse sulgemine/avamine perioodiks, koos veearvesti demonteerimise/paigaldamisega (1x tasu)	€/kord		34,45	
8	Vee või kanalisatsiooniühenduse sulgemine ja avamine rohkem kui ühest punktist, ühe päeva jooksul	€/kord		44,72	
9	Kiire sulgemine seoses avariiga	€/kord		89,16	
10	Tehniliste tingimuste väljastamine rohkem, kui ühele kinnistule/ tänavale	€/tk		63,53	
11	Tehniliste tingimuste väljastamine ühele kinnistule, va tänavad	€/tk		23,12	
12	Liitumistingimuste väljastamine ühele kinnistule	€/tk		23,12	
13	Projekti kooskõlastamine pindalaga kuni 1 ha	€/tk		20,79	
14	Projekti kooskõlastamine pindalaga kuni 1 - 5 ha	€/tk		40,44	
15	Projekti kooskõlastamine pindalaga alates 5 ha	€/tk		73,95	
16	Projekti kooskõlastamine väljaspool ÜVK piirkonda	€/tk		20,79	
17	Kinnistu veetarbimise koondite koostamine ja väljastamine majandusaastale eelnevate majandusaastate kohta	€/objekt		12,72	
18	Veearvesti taatlusesse saatmine (lisandub taatlemise kulu)	€/kord		31,24	
19	Kaugloetava veearvesti logi koostamine	€/objekt		28,86	

* Muudatus veerus „Muutus %“ ridadel 5-19 vastavalt Konkurentsiameti kirjale nr 9-2/22-0099-035-19.

Hinnataotluse kohaselt on hinna muutuse peamiseks põhjusteks **kohalike omavalitsuste volikogude poolt kinnitatavates ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavades ettenähtud investeringute lülitamine veeteenuse hinda ja tegevuskulude suurenemine.**

ÜVVKS § 14 lg 3 mõttest⁹ lähtuvalt kooskõlastab Konkurentsiamet tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest reoveele, mis ei ületa kohaliku omavalitsuse volikogu poolt kinnitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas sätestatud maksimaalseid reoainete sisaldusi (reostusnäitajate piirväärtusi) või vee-ettevõtja ja kliendi vahel sõlmitud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise lepinguga kehtestatud maksimaalseid reoainete sisaldusi või ÜVVKS § 10 lõike 2 alusel kehtestatud ühiskanalisatsiooni juhitavate ohtlike ainete maksimaalseid piirväärtusi. Vee-ettevõtja ja kliendi vahel sõlmitud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise lepingutes maksimaalsete reoainete sisalduste mittekokkuleppimisel ja olukorras, kus ÜVVKS § 10 lõike 2 alusel kehtestatud ühiskanalisatsiooni juhitavate ohtlike ainete maksimaalseid piirväärtused rikuksid reoveepuhasti töörežiimi on oluline, et ühiskanalisatsiooni juhitava reo- ja sademevee reostusnäitajate piirväärtused oleksid määratletud kohaliku omavalitsuse volikogu poolt kinnitatavas ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas (ÜVVKS § 8 lg 4 p 2), kuivõrd ÜVVKS § 10 lg 1 kohaselt peab vee-ettevõtja tagama oma tegevuspiirkonnas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni toimimise ja korrashoiu. ÜVVKS § 8 lg 4 p 2 kohaselt kinnitab ühiskanalisatsiooni juhitava reo- ja sademevee reostusnäitajate piirväärtused kohaliku omavalitsuse volikogu ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas. ÜVVKS § 8 lg 6 järgi on vee-ettevõtja kohustatud vastu võtma kliendilt reovett, mille reoainete kontsentratsioonid ei ületa ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjaga kehtestatud piirväärtusi või mis ei kahjusta ühisveevärki ja –kanalisatsiooni ning ei põhjusta puhastusprotsessi häireid.

VV tegevuspiirkonna kohalikud omavalitsused on ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kasutamise eeskirjad võtnud vastu alljärgnevate õigusaktidega¹⁰:

- Võru Linnavolikogu 10.04.2013 määrus nr 12 „Võru linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskiri“¹¹;
- Võru Vallavolikogu 10.04.2013 määrus nr 78 „Võru valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskiri“¹²;
- Antsla Vallavolikogu 21.05.2013 määrus nr 6 „Antsla valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirja kehtestamine“¹³;
- Sõmerpalu Vallavolikogu 26.03.2015 määrus nr 7 „Sõmerpalu valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskiri“¹⁴;

⁹ ÜVVKS § 14 lg 3 kolmanda lause kohaselt võib **lisaks veeteenuse hinnale** kehtestada **ülenormatiivse reostuse tasu**. Ülenormatiivse reostuse tasu ei kuulu kooskõlastamisele Konkurentsiametiga, kuna nimetatud tasu näol on tegemist vee-ettevõtja kliendile esitatava **rahalise nõudega**, mis on seotud reoveepuhasti töörežiimi taastamise ja ühiskanalisatsioonisüsteemi korrastamisega (vt ÜVVKS-i juurde kuuluvat „Seletuskirja monopolide ohjeldamise seaduse eelnõu (597SE) esimeseks lugemiseks esitatud muudetud tekstile“ ÜVVKS § 14 lg 3 kohta <http://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/a1b6818e-28d9-2be3-2395-bdabe3348660/Monopolidele%20hinnapiirangute%20kehtestamise%20seadus/>; seletuskirja esimese lugemise teksti juurde, lk 9 esimese lõigu kaks viimast lauset). Rahalise nõude kahjude suuruse saab kindlaks määrata vaid vee-ettevõtja ise, kuna kahjud on seotud konkreetse ülereostuse tagajärjel tekkinud kuludega seoses reoveepuhasti töörežiimi taastamise ja ühiskanalisatsioonisüsteemi korrastamisega, mistõttu ei kuulu ülenormatiivse reostuse tasu Konkurentsiametiga kooskõlastamisele.

¹⁰ 2017.a kohalike omavalitsuste ühinemise tulemusel moodustunud uued omavalitsused ei ole vastu võtnud uusi eeskirju ja kuni uute õigusaktide kehtestamiseni kehtivad senised õigusaktid edasi sellel territooriumil, kus nad olid kehtestatud.

¹¹ <https://www.riigiteataja.ee/akt/419042013005>

¹² <https://www.riigiteataja.ee/akt/418042013012>

¹³ <https://www.riigiteataja.ee/akt/429052013019>

¹⁴ <https://www.riigiteataja.ee/akt/407042015027>

- Kanepi Vallavolikogu 24.03.2015 määrus nr 6 „Kanepi valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise ja kasutamise eeskiri“¹⁵;
- Haanja Vallavolikogu 19.10.2001 määrus nr 11 „Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise ja kasutamise eeskirja kinnitamine“¹⁶
- Valgjärve Vallavolikogu 14.04.2005 määrus nr 11 „Valgjärve valla ühisveevärgi kasutamise eeskiri“¹⁷
- Orava Vallavolikogu 14.11.2002 määrus nr 1 „Orava valla veevärgi kasutamise eeskirja kinnitamine“¹⁸.

Lasva ja Urvaste valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjad ei ole käesoleval ajal enam avalikult kättesaadavad.

Eelnevalt loetletud õigusaktides on kehtestatud järgmised ühiskanalisatsiooni juhitava reovee reostusnäitajate lubatud piirväärtused:

Tabel 3 Reostusnäitajate piirväärtused Võru linnas ja endises Võru, Antsla, Rõuge, Sõmerpalu ja Kanepi vallas

Reostusnäitaja	Mõõtühik	Piirväärtus	
		Võru linn, Võru, Antsla ja Sõmerpalu vald	Kanepi vald
Vesinikioonide minimaalne sisaldus	pH-ühik	6,5	6,5
Vesinikioonide maksimaalne sisaldus	pH-ühik	8,5	8,5
Heljuvainete sisaldus	mg/l	350	200
Biokeemiline hapnikutarve	mg/l	350	200
Keemiline hapnikutarve	mg/l	700	500
Polaarsete süsivesikute sisaldus	mg/l	50	50
Naftasaaduste sisaldus	mg/l	1,5	1,5
Üldlämmastiku sisaldus	mg/l	70	60
Ühealuseliste fenoolide sisaldus	mg/l	2,9	2,9
Kahealuseliste fenoolide sisaldus	mg/l	15	15
Pindaktiivsete ainete sisaldus	mg/l	44	44
Üldfosfori sisaldus	mg/l	9	9
Sulfaatide sisaldus	mg/l	80	80

Haanja, Valgjärve ja Orava valla eeskirjades ei ole ühiskanalisatsiooni juhitava reovee reostusnäitajate piirväärtuseid kehtestatud.

Konkurentsiameti poolt kooskõlastatav veeteenuse hind kehtib Võru linnas, Võru, Antsla, Sõmerpalu ja Kanepi vallas klientidele, kelle poolt ühiskanalisatsiooni juhitava reovee kontsentratsioon ei ületa tabelis 3 vastava kohaliku omavalitsuse õigusaktiga määratud näitajaid (vt Tabel 3 veerg „Piirväärtus“).

Endises Haanja, Valgjärve, Orava, Lasva ja Urvaste vallas kehtib Konkurentsiameti poolt kooskõlastatav veeteenuse hind aga vee-ettevõtja ja kliendi vahel sõlmitud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise lepinguga kehtestatud maksimaalsete reoainete sisalduseni

¹⁵ <https://www.riigiteataja.ee/akt/409042015022>

¹⁶ <https://www.riigiteataja.ee/akt/428052014009>

¹⁷ <https://www.riigiteataja.ee/akt/412022013001>

¹⁸ <https://www.riigiteataja.ee/akt/424102013044>

või ÜVVKS § 10 lõike 2 alusel kehtestatud ühiskanalisatsiooni juhitavate ohtlike ainete maksimaalsete piirväärtusteni.

Konkurentsiamet koostas ettevõtja poolt esitatud andmete alusel tabeli (vt Tabel 4) VV tegevuspiirkonda iseloomustavatest üldistest näitajatest perioodil 2018 - 2022.

Tabel 4 Veevaldkonna üldised näitajad

Rida	ÜLDANDMED	ühik	2018	2019	2020	2021	2022
1	Puurkaevude arv	tk	45	53	53	53	53
2	Veepumplate arv	tk	6	7	7	7	7
3	Veetöötlusjaamade arv	tk	32	40	40	40	40
4	Reovee pumplate arv	tk	97	114	120	126	126
5	Reoveepuhastite arv	tk	26	33	33	33	33
6	Ühisveevärgi torustike pikkus	km	177	214	219	231	231
7	sh rekonstrueeritud ja uued	km	129	127	132	148	153
8	Ühiskanalisatsiooni torustike pikkus	km	169	205	222	235	235
9	sh rekonstrueeritud ja uued	km	112	118	135	151	160

2021.a-l oli VV tegevuspiirkonnas kasutusel 53 puurkaevu, 7 veepumplat, 40 veetöötlusjaama, 126 reoveepumplat ja 33 reoveepuhastit. Veeteenuse osutamiseks kasutatavate ühisveevärgi torustike pikkus on 231 km ja ühiskanalisatsiooni torustike pikkus 235 km. Regulaatsiooni perioodil ehk 2022.a-l kasutatavate objektide arvudes/ torustike kogupikkuses muutuseid ei planeerita.

Käesolevas otsuses vaadeldava perioodi suurematest investeeringutest saab välja tuua järgmise:

- Aastatel 2019-2022 viib VV ellu projekti „Võru reoveekogumisala veemajandusprojekt“. Projekti toetab Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK), mille kodulehe andmetel on investeeringute kogumaksumus 16 566,5 tuh € ja sellest toetuse summa 11 740,7 tuh €.

Lisaks eelnimetatule on VV teostanud mitmeid muid investeeringuid erinevates tegevuspiirkondades (sh KIK kaasabil) peamiselt olemasolevate ühisveevärgi ja -kanalisatsioonisüsteemide töökindluse ja jätkusuutlikkuse tagamiseks. Investeeringute detailsem ülevaade on esitatud käesoleva otsuse Lisas 1.

5. Müüginahud ja veekadu

5.1. Müüginahud

Müüginahule hinnangu andmine on oluline, kuna veeteenuse hind saadakse vastava veeteenuse lubatud müügitulu jagamisel müüginahuga. Mida väiksem on müüginah, seda suuremaks kujuneb veeteenuse hind.

Kaalutlusi, kas ettevõtja poolt esitatud ning veeteenuse hinna kujunemise aluseks olevad müüginahud on põhjendatud, teostab Konkurentsiamet tuginedes Juhendi punktile 4.1, millest lähtuvalt kasutatakse müüginahu analüüsimisel alljärgnevat meetodeid:

- 1) müüginahu dünaamika (sh eelmiste perioodide müüginahud, majandusprognoosid, pikaajalises arengukavas prognoositav veetarbimine, jm näitajaid);
- 2) tarbijate arvu dünaamika ja prognoos.

5.1.1. Võetud vee müügimaht

VV poolt Hinnataotluses prognoositud võetud vee müügimaht 731,0 tuh m³

VV on prognoosinud 2022.a-l osutatava võetud vee teenuse müügimahuks 731,0 tuh m³.

Konkurentsiameti seisukoht võetud vee müügimahu 731,0 tuh m³ kohta

Juhendi punktist 4.1 tulenevalt analüüsib Konkurentsiamet VV veeteenuse müügimahtude ajaloolisi tegelikke näitajaid. Konkurentsiamet koostas tabeli (vt Tabel 5) ettevõtja poolt esitatud andmete alusel, kus on kajastatud võetud vee teenuse müügimahud ning abonentide arvud aastatel 2018-2021 ja prognoosid aastaks 2022.

Tabel 5 Võetud vee müügimahud

rida	VÕETUD VEE MÜÜGIMAHT	ühik	2018	2019	2020	2021	2022
1.	Võetud vee müügimaht	tuh m ³	573,7	681,7	695,3	716,7	731,0
2.	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		18,8	2,0	3,1	2,0
3.	Võetud vee teenuse abonentide arv	tk	3113	3642	3760	4020	4107
4.	Lisandunud abonente aastas	tk		529	118	260	87
5.	Rajatud uute võetud vee teenuse liitumispunktide arv	tk	4	2	99	420	0
6.	Ühiktarbimine (rida 1/ rida 3 × 1000)	m ³ /abonent	184	187	185	178	178

Aastatel 2018 – 2021 kasvas VV võetud vee abonentide arv 907 abonendi võrra (vt Tabel 5 rida 4 veerud 2018 – 2021; 529 + 118 + 260 = 907). Abonentide arv suurenes seoses uute piirkondade lisandumisega VV tegevuspiirkonda (2018.a aprillist lisandusid endise Urveste valla asulad, 2019.a jaanuarist Võru valla ja Kanepi valla asulad, 2019.a aprillist Kanepi valla Erastvere küla¹⁹) ning samuti seoses uute liitumisvõimaluste rajamisega projekti „Võru reoveekogumisala veemajandusprojekt“ käigus (2020 ja 2021.a-l).

Võetud vee müügimaht on samuti iga-aastaselt kasvanud - 2018.a 573,7 tuh m³-lt 2021.a-ks tasemele 716,7 tuh m³ (vt Tabel 5 rida 1 veerud 2018 - 2021). Võetud vee ühiktarbimine (ühe abonendi keskmine tarbimine) oli aastatel 2018-2020 vahemikus 184-187 m³ abonendi kohta ja langes 2021.a-l 178 m³-le abonendi kohta (vt Tabel 5 rida 6 veerud 2018-2021). Ettevõtja selgitusel on 2020 ja 2021.a-l rajatud uued liitumispunktid eramajade piirkondades (2020.a-l Võru linnas; 2021.a-l Võru vallas suvilapiirkondades, kus püsielanike osakaaluks on ettevõtja hinnangul 40%), mistõttu ka nimetatud klientide tarbimise lisandumisega ühe kliendi keskmine tarbimine väheneb. Lisaks tuleb arvestada Võru vallas lisandunud hooajalise tarbimisega abonentide olulise osakaaluga (hinnanguliselt 60%), mis aasta keskmist tarbimist võib vähendada.

Regulatsiooniperioodiks on ettevõtja prognoosinud lisanduvate abonentide arvu vähenemist (prognoositud on 87 abonendi lisandumist; vt Tabel 5 rida 4), kuna regulatsiooniperioodil uute liitumispunktide rajamist ei prognoosita ning seni rajatud liitumisvõimaluste kasutusele võtmise aktiivsus aja jooksul väheneb. Eeltoodust tulenevalt aktsepteerib Konkurentsiamet VV poolt regulatsiooniperioodiks prognoositud abonentide arvu 4107 tk.

Võetud vee ühiktarbimise regulatsiooniperioodil (178 m³/abonent) on vee-ettevõtja prognoosinud 2021.a tegeliku näitaja tasemele (vt Tabel 5 rida 6 veerud 2021-2022). Konkurentsiamet peab seda põhjendatuks, sest eramajade liitumine ühiktarbimist kindlasti ei suurenda. **Konkurentsiamet peab põhjendatuks regulatsiooniperioodil ühe kliendi keskmist tarbimist 178 m³, kuna arvesse on uute liitujate võimalikku mõju ühe kliendi keskmisele tarbimisele.**

¹⁹ Lisaks lõpetati opereerimine Mõniste piirkonnas alates 01.01.2019 (osakaal u 2% 2018.a võetud vee müügimahust).

Põhjendatud klientide arvust 4107 tk ja ühe kliendi keskmisest võetud vee tarbimismahust 178 m³ lähtuvalt kujuneb võetud vee müügi mahuks regulatsiooniperioodil 731,0 tuh m³ ($4107 \times 178 / 1000 = 731,0$), mis võrdub VV Hinnataotluses kajastatuga.

Eeltoodust tulenevalt loeb Konkurentsiamet põhjendatuks VV tegevuspiirkondade regulatsiooniperioodi võetud vee müügi mahu 731,0 tuh m³.

5.1.2. Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi maht

VV poolt Hinnataotluses prognoositud reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi maht 705,0 tuh m³

VV on prognoosinud 2022.a-l osutatava reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse müügi mahuks kokku 705,0 tuh m³.

Konkurentsiameti seisukoht reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi mahu 705,0 tuh m³ kohta

Juhendi punktist 4.1 tulenevalt analüüsib Konkurentsiamet VV veeteenuse müügi mahtude ajaloolisi tegelikke näitajaid. Konkurentsiamet koostas tabeli (vt Tabel 6) ettevõtja poolt esitatud andmete alusel, kus on kajastatud VV tegevuspiirkonna reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse müügi mahud ning abonentide arvud aastatel 2018–2021 ja prognoosid aastaks 2022.

Tabel 6 Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi mahud

rida	REOVEETEENUSE MÜÜGI MAHT	ühik	2018	2019	2020	2021	2022
1.	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi maht	tuh m ³	589,5	667,1	679,1	691,2	705,0
2.	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		13,2	1,8	1,8	2,0
3.	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse abonentide arv	tk	2848	3215	3316	3560	3642
4.	Lisandunud abonentide aastast	tk		367	101	244	82
5.	Rajatud uute ärajuhtimise ja puhastamise teenuse liitumispunktide arv	tk	2	0	98	421	0
6.	Ühiktarbimine (rida 1/ rida 3 × 1000)	m ³ /abonent	207	207	205	194	194

Aastatel 2018 – 2021 kasvas VV reoveeteenuse abonentide arv 907 abonendi võrra (vt Tabel 6 rida 4 veerud 2018 – 2021; $367 + 101 + 244 = 712$). Abonentide arv suurenes seoses uute piirkondade lisandumisega VV tegevuspiirkonda (2018.a aprillist lisandusid endise Urvaste valla asulad, 2019.a jaanuarist Võru valla ja Kanepi valla asulad, 2019.a aprillist Kanepi valla Erastvere küla²⁰) ning samuti seoses uute liitumisvõimaluste rajamisega projekti „Võru reoveekogumisala veemajandusprojekt“ käigus (2020 ja 2021.a-l).

Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi maht on samuti iga-aastaselt kasvanud - 2018.a 589,5 tuh m³-lt 2021.a-ks tasemele 691,2 tuh m³ (vt Tabel 6 rida 1 veerud 2018 - 2021). Reoveeteenuse ühiktarbimine (ühe abonendi keskmine tarbimine) oli aastatel 2018-2020 vahemikus 205-207 m³ abonendi kohta ja langes 2021.a-l 194 m³-le abonendi kohta (vt Tabel 6 rida 6 veerud 2018-2021). Ettevõtja selgitusel on 2020 ja 2021.a-l rajatud uued liitumispunktid eramajade piirkondades (2020.a-l Võru linnas; 2021.a-l Võru vallas suvilapiirkondades, kus püsielanike osakaaluks on ettevõtja hinnangul 40%), mistõttu ka nimetatud klientide tarbimise lisandumisega ühe kliendi

²⁰ Lisaks lõpetati opereerimine Mõniste piirkonnas alates 01.01.2019 (osakaal u 1,5% 2018.a reoveeteenuse müügi mahust).

keskmise tarbimine väheneb. Lisaks tuleb arvestada Võru vallas lisandunud hooajalise tarbimisega abonentide olulise osakaaluga (hinnanguliselt 60%), mis aasta keskmist tarbimist võib vähendada.

Regulatsiooniperioodiks on ettevõtja prognoosinud lisanduvate abonentide arvu vähenemist (prognoositud on 82 abonendi lisandumist; vt Tabel 6 rida 4), kuna regulatsiooniperioodil uute liitumispunktide rajamist ei prognoosita ning seni rajatud liitumisvõimaluste kasutusele võtmise aktiivsus aja jooksul väheneb. Eeltoodust tulenevalt aktsepteerib Konkurentsiamet VV poolt regulatsiooniperioodiks prognoositud abonentide arvu 3642 tk.

Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse ühiktarbimise regulatsiooniperioodil (194 m³/abonent) on vee-ettevõtja prognoosinud 2021.a tegeliku näitaja tasemele (vt Tabel 6 rida 6 veerud 2021-2022). Konkurentsiamet peab seda põhjendatuks, sest eramajade liitumine ühiktarbimist kindlasti ei suurenda. **Konkurentsiamet peab põhjendatuks regulatsiooniperioodil ühe kliendi keskmist tarbimist 194 m³, kuna arvesse on uute liitujate võimalikku mõju ühe kliendi keskmisele tarbimisele.**

Põhjendatud klientide arvust 3642 tk ja ühe kliendi keskmisest reovee ärajuhtimise ja puhastamise tarbimismahust 194 m³ lähtuvalt kujuneb reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi mahuks regulatsiooniperioodil 705,0 tuh m³ ($3642 \times 194 / 1000 = 705,0^{21}$), mis võrdub VV Hinnataotluses kajastatuga.

Eeltoodust tulenevalt loeb Konkurentsiamet põhjendatuks VV tegevuspiirkondade regulatsiooniperioodi reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi mahu 705,0 tuh m³.

5.1.3. Põhiteenustega seotud teenuste müügi mahud

Lisaks veeteenuse hinnale soovib VV kooskõlastada põhiteenustega seotud teenuste (lisateenuste) hinnakirja.

VV poolt esitatud andmed põhiteenustega seotud teenuste müügi mahude kohta on järgmised:

Tabel 7 Põhiteenustega seotud teenuste ehk lisateenuste müügi mahud

rida	Põhiteenustega seotud teenuste müügi mahud	ühik	2018	2019	2020	2021	2018-2021 keskmine	2022
1	Veearvesti plommimine	kord	11	8	4	7	8	7
2	Vee- või kanalisatsiooniühenduse sulgemine/avamine päeva jooksul maakraanist	kord	23	14	23	20	20	20
3	Vee- või kanalisatsiooniühenduse sulgemine/avamine perioodiks, koos veearvesti demonteerimisega/paigaldamisega (1x tasu)	kord	88	78	47	50	66	50
4	Vee või kanalisatsiooniühenduse sulgemine ja avamine rohkem kui ühest punktist, ühe päeva jooksul	kord	2	3	5	5	4	5
5	Kiire sulgemine seoses avariiga	kord	0	1	0	1	1	1
6	Tehniliste tingimuste väljastamine rohkem, kui ühele kinnistule/ tänavale	tk	0	1	0	1	1	1
7	Tehniliste tingimuste väljastamine ühele kinnistule, va tänavad	tk	3	4	5	5	4	5
8	Liitumistingimuste väljastamine ühele kinnistule	tk	136	130	222	220	177	150

²¹ Konkurentsiametile on ühiktarbimise kohta teada andmed suurema täpsusega, kui käesoleva otsuse tabelites esitatud (kajastatud Exceli tabelites). Arvutuste tegemisel lähtub amet Exceli tabelis kajastatud täpsematest andmetest.

rida	Põhiteenustega seotud teenuste müügi mahud	ühik	2018	2019	2020	2021	2018-2021 keskmine	2022
9	Projekti kooskõlastamine pindalaga kuni 1 ha	tk	30	34	70	70	51	50
10	Projekti kooskõlastamine pindalaga kuni 1 - 5 ha	tk	25	46	28	30	32	20
11	Projekti kooskõlastamine pindalaga alates 5 ha	tk	0	0	7	7	4	7
12	Projekti kooskõlastamine väljaspool ÜVK piirkonda	tk	0	5	6	3	4	3
13	Kinnistu veetarbimise koondite koostamine ja väljastamine majandusaastale eelnevate majandusaastate kohta	objekt	0	5	6	3	4	3
14	Veearvesti taatlusesse saatmine (lisandub taatlemise kulu)	kord	5	5	5	5	5	5
15	Kaugloetava veearvesti logi koostamine	objekt	3	3	3	3	3	3

Konkurentsiameti seisukoht põhiteenustega seotud teenuste müügi mahtude kohta

Ülevaade põhiteenusega seotud teenuste (lisateenuste) mahtudest aastatel 2018 – 2022 on toodud eelnevas tabelis (vt Tabel 7).

Tabelist (vt Tabel 7) nähtub, valdavalt on VV prognoosinud lisateenuste müügi mahud 2022.a-l sarnaseks eelneva aasta (2021) mahtudega, mis on paljude teenuste puhul sarnased ka varasemate aastate keskmiste müügi mahtudega.

Teenustel, mis on seotud uute liitumistega (teenused 6 kuni 12) on ettevõtja võtnud arvesse juba tehtud ja ka teadaolevaid arendusi. Seepärast on mõne teenuse maht prognoositud eelnevate aastate keskmisest suuremaks või väiksemaks.

Kuna VV on põhiteenustega seotud teenuste müügi mahud prognoosinud sarnaseks eelnevate aastate keskmise mahuga või võtnud arvesse tegevuspiirkonnas toimuvaid arendusi, siis peab Konkurentsiamet peab põhjendatuks 2022.a põhiteenustega seotud teenuste müügi mahtusid alljärgnevalt:

rida	Põhiteenustega seotud teenuste müügi mahud	ühik	2022
1	Veearvesti plommimine	kord	7
2	Vee- või kanalisatsiooniühenduse sulgemine/avamine päeva jooksul maakraanist	kord	20
3	Vee- või kanalisatsiooniühenduse sulgemine/avamine perioodiks, koos veearvesti demonteerimisega/paigaldamisega (1x tasu)	kord	50
4	Vee või kanalisatsiooniühenduse sulgemine ja avamine rohkem kui ühest punktist, ühe päeva jooksul	kord	5
5	Kiire sulgemine seoses avariiga	kord	1
6	Tehniliste tingimuste väljastamine rohkem, kui ühele kinnistule/ tänavale	tk	1
7	Tehniliste tingimuste väljastamine ühele kinnistule, va tänavad	tk	5
8	Liitumistingimuste väljastamine ühele kinnistule	tk	150
9	Projekti kooskõlastamine pindalaga kuni 1 ha	tk	50
10	Projekti kooskõlastamine pindalaga kuni 1 - 5 ha	tk	20
11	Projekti kooskõlastamine pindalaga alates 5 ha	tk	7
12	Projekti kooskõlastamine väljaspool ÜVK piirkonda	tk	3
13	Kinnistu veetarbimise koondite koostamine ja väljastamine majandusaastale eelnevate majandusaastate kohta	objekt	3
14	Veearvesti taatlusesse saatmine (lisandub taatlemise kulu)	kord	5
15	Kaugloetava veearvesti logi koostamine	objekt	3

5.2. Veekadu

Veekadu leitakse ammutatud vee koguse, omatarbevee koguse ning müüdüd vee koguse vahena (ammutatud vee kogus – omatarbevee kogus – müüdüd vee kogus). Veekadu iseloomustab muuhulgas ka veetorustiku tehnilist seisundit. Sellesse kategooriasse kuuluvad veeleked ja veemõõtjate ebatäpsusest tulenevad vahed.

Omatarbevee hulka loeb Konkurentsiamet võetud vee kogust, mida kasutatakse vee-ettevõtja poolt kaasnevate hooldustööde läbiviimisel, samuti plaanilisi ja mitteplaanilisi veevõtte ühisveevärgist, mis on mõõdetavad ja mida ei lülitata veekao hulka. Omatarbevee hulka ei arvestata tuletõrjeks võetavat vett ega võetud vee kogust, mida vee-ettevõtja kasutab muuks otstarbeks (nt kontoriruumides). Omatarbevee mahtu ei arvestata müüdüd vee mahu hulka.

Veekaole hinnangu andmine on oluline, sest see mõjutab:

- 1) elektrienergia kulu (mida väiksem on veekadu, seda vähem kulub elektrienergiat vee pumpamiseks ja joogivee puhastamiseks);
- 2) kemikaalide kulu (mida väiksem on veekadu, seda väiksem on kemikaalide kulu, juhul kui vee töötlemisel kemikaale kasutatakse);
- 3) keskkonnatasude kulu (mida väiksem on veekadu, seda vähem tuleb maksta vee erikasutusõiguse tasu).

Olulise tähtsusega veekao tekkimisel on ehitatud torustiku vanus, ehituskvaliteet ja materjal.

VV poolt prognoositud veekadu 116,5 tuh m³ ehk 13,7% ammutatud veest ilma omatarbeveeta

VV on prognoosinud 2022.a veekaoks 116,5 tuh m³, mis moodustab 13,7% ammutatud veest ilma omatarbeveeta.

Konkurentsiameti seisukoht veekao 116,5 tuh m³ ehk 13,7% kohta

Ülevaate saamiseks veekao muutuse kohta ajas koostas Konkurentsiamet ettevõtja poolt esitatud andmete alusel tabeli 2018-2021 tegelike andmete ning 2022.a prognoosi kohta (vt Tabel 8).

Tabel 8 Veekadu

rida	VEEKADU	ühik	2018	2019	2020	2021	2022
1.	Ammutatud vee kogus	tuh m ³	691,4	844,2	860,4	898,5	894,1
2.	Vee omatarve	tuh m ³	34,3	40,1	42,9	69,1	46,6
3.	Omatarbevee osakaal kogu ammutatud veest	%	5,0	4,7	5,0	7,7	5,2
4.	Ammutatud vesi ilma omatarbeveeta (rida 1 - rida 2)	tuh m ³	657,1	804,1	817,5	829,4	847,5
5.	Võetud vee müügi maht	tuh m ³	573,7	681,7	695,3	716,7	731,0
6.	Veekadu (rida 4 - rida 5)	tuh m ³	83,4	122,4	122,1	112,8	116,5
7.	Veekao osakaal ammutatud vee mahust ilma omatarbeveeta (rida 6 / rida 4 × 100)	%	12,7	15,2	14,9	13,6	13,7
8.	Veetöötlusjaamade arv	tk	32	40	40	40	40

Kuna veekao hulka ei arvestata omatarbevett, siis annab Konkurentsiamet eraldi hinnangu ettevõtja poolt prognoositud omatarbevee kogusele.

Omatarbevee kogus

VV kasutab omatarbevett reoveepuhastite seadmete, reoveepumplate ning veetöötlusjaamade filtrite pesuks, samuti vee- ja kanalisatsioonitorustike läbipesuks, hüdrantide kontrolliks jm.

2019.a-l lisandus seoses piirkondade lisandumisega VV kasutusse erinevaid veemajandusobjekte, seejuures nt kasutatavate veetöötlusjaamade arv suurenes 32-lt 40-le. Omatarbevee kogus on aastatel 2019-2021 ehk muutumatu veetöötlusjaamade arvuga aastatel muutunud vahemikus 40,1 – 69,1 tuh m³ (vt Tabel 8 rida 2 veerud 2019-2021). 2021. a omatarbevee koguse olulist kasvu on VV selgitanud lekkega, kus Võru linna reoveepuhastis voolas vesi protsessi, mõjutades 2021.a omatarbevee kogust ca 15 tuh m³ võrra (s.t teiste aastatega võrreldavaks omatarbevee koguseks kujuneb üle 54,1 tuh m³). Omatarbevee osakaal ammutatud veest oli aastatel 2019-2020 vahemikus 4,7%-5,0%, 2021.a näitaja (7,7%) oli moonutatud eelkirjeldatud lekke tõttu (vt Tabel 8 rida 3 veerud 2018-2021). Kui vähendada 2021.a omatarbevee mahtu lekke mahuga 15 tuh m³, siis kujuneks omatarbevee osakaaluks ammutatud veest 6,0%.

2022.a-ks on VV prognoosinud omatarbevee mahuks 46,6 tuh m³ ja omatarbevee osakaaluks kujuneb 5,2%. Mõlemad näitajad on mõnevõrra suuremad aastate 2019-2020 näitajatest, kuid väiksemad 2021.a erandliku lekke võrra korrigeeritud näitajatest. 2021.a korrigeeritud omatarbevee mahuga kujuneb aastate 2019-2021 keskmiseks omatarbevee mahuks 45,7 tuh m³ ((40,1 + 42,9 + 54,1) / 3 = 45,7).

Kuna VV poolt kasutatavate veetöötlusjaamade arv ei ole 2022.a-l planeeritud muutuma, siis peab Konkurentsiamet ÜVVKS § 14 lg 2 p 3 tulenevalt põhjendatuks 2022.a omatarbevee mahtu 46,6 tuh m³, mis on hinnanguliselt samal tasemel eelneva kolme aasta keskmise näitajaga.

Veekadu

VV poolt esitatud andmete kohaselt moodustas veekadu 2018.a-l 12,7% ammutatud veest ilma omatarbeveeta. Alates 2019.a-st, mil valdavalt lisandusid uued tegevuspiirkonnad, oli ammutatud vee osakaal langustrendis, vähenedes 2019.a 15,2%-lt 2021.a-ks 13,6%-le (vt Tabel 8 rida 7 veerud 2019-2021).

Regulatsiooniperioodiks prognoosib VV veekao osakaaluks 13,7% ammutatud veest ilma omatarbeveeta ehk veekaoks 116,5 tuh m³ (vt Tabel 8 veerg 2022 read 6 ja 7) s.t sarnaseks 2021.a tegelike näitajatega.

Kuna VV on prognoosinud regulatsiooniperioodi veekao osakaalu sarnaseks võrreldavate aastate (2019-2021) madalaima tasemega, siis loeb Konkurentsiamet põhjendatuks VV poolt prognoositud veekadu tasemel 13,7% ammutatud veest ilma omatarbeveeta ehk veekao mahtu 116,5 tuh m³.

6. Veeteenuse hinda lülitatavad tegevuskulud

ÜVVKS § 14 lg 2 ning sellest lähtuvalt Juhendi punkti 7.1 järgi on veeteenuse hindade arvutamise aluseks lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil. Juhendi punkti 7.2 kohaselt lülitatakse veeteenuse hindadesse tegevuskulud, kapitalikulu ja põhjendatud tulukus. Juhendi punkti 2.15 kohaselt on tegevuskulud hinda lülitatavad põhjendatud kulud, mis ei sisalda kapitalikulu ja finantskulu (finantskuludeks võivad olla kulud investeringutelt tütar- või sidusettevõttesse, kulud muudelt pikaajalistelt finantsinvesteringutelt, intressikulud, kahjum valuutakursi muutustest või kahjum lühiajalistelt finantsinvesteringutelt²²). Alljärgnevalt annab Konkurentsiamet hinnangu Hinnataotluses esitatud tegevuskulude kohta.

Kaalutlusi, kas veeteenuse hinda lülitatud tegevuskulud on ÜVVKS § 14 lg 2 alusel põhjendatud, teostab Konkurentsiamet tuginedes Juhendi p 4.2 kuni 4.8. Juhendi punktist 4.2 lähtuvalt

²² <http://www.rmp.ee/raamatupidamine/rtj/>; RTJ 2 Lisa 2 Kasumiaruande kirjete selgitus

jagunevad tegevuskulud alljärgnevalt:

- 1) mittekontrollitavad kulud, kusjuures Konkurentsiamet annab eraldi hinnangu vee erikasutusõiguse tasule ja saastetasule;
- 2) kontrollitavad kulud, kusjuures Konkurentsiamet annab eraldi hinnangu elektrienergia kulule ning muudele tegevuskuludele.

6.1. Mittekontrollitavad kulud

Juhendi punkti 4.4 kohaselt on mittekontrollitavatel hindadel/tasudel põhinevad kulud (edaspidi mittekontrollitavad kulud) need, mis ei ole mõjutatavad ettevõtja majandustegevuse kaudu, vaid sõltuvad ettevõtja-välistest teguritest (eelkõige seadusandlusest). Näiteks on Juhendi punkti 4.4 kohaselt ettevõtja jaoks mittekontrollitavad:

- 1) teisele vee-ettevõtjale makstavad tasud veeteenuse eest (juhul kui need on kooskõlastatud vastavalt ÜVVKS § 14¹ lg 2);
- 2) seaduses sätestatud keskkonnatasude määrad;
- 3) administratiivselt reguleeritavad hinnad;
- 4) muud seadustest tulenevad koormised ja kohustused.

Juhendi punkti 4.5 kohaselt lülitatakse täielikult veeteenuse hinda Juhendi p 4.4 lähtuvad määrad, tasud vm, küll aga peab ettevõtja põhjendama vastavate määrade, tasudega maksustatavaid koguseid (nt ammutatava vee kogused, saastekogused jm).

VV-l on mittekontrollitavateks kuludeks vee erikasutusõiguse tasu (vee erikasutusõiguse tasumäär) ja saastetasu (keskkonda heidetavate saasteainete tasumäärad) ning osaliselt ka elektrienergia kulu (elektrienergia hinnas sisalduv võrgutasu, taastuvenergia tasu ja elektriaktsiisi hinnakomponent). Lisaks võib mittekontrollitava kuluna käsitleda maamaksu kulu ja riigilõivu kulu. Kuna nimetatud kulude osakaal VV tegevuskuludest on väga väike, siis analüüsib Konkurentsiamet viimati nimetatud kulusid koos muude tegevuskuludega.

Mittekontrollitavate kulude põhjendatuse hindamiseks on Konkurentsiamet vee-ettevõtjatele välja töötanud Küsimustiku töölehed „Tabel F. Keskkonnatasud“ ja „Tabel B. Kasumiaruanne“.

VV poolt veeteenuse hinda lülitatud mittekontrollitavad kulud summas 107,1 tuh €

VV on Hinnataotluses prognoosinud veeteenuse hinda lülitatavaks vee erikasutusõiguse tasuks 75,1 tuh € ja saastetasuks 32,0 tuh € ehk mittekontrollitavateks kuludeks kokku 107,1 tuh €.

Konkurentsiameti seisukoht mittekontrollitavate kulude kohta

Järgnevalt annab Konkurentsiamet hinnangu VV poolt veeteenuse hinda lülitatavatele mittekontrollitavatele kuludele kulukomponentide lõikes.

6.1.1. Vee erikasutusõiguse tasu

Keskkonnatasude seaduse (edaspidi KeTS) § 10 lg 1 kohaselt makstakse vee erikasutusõiguse tasu õiguse eest võtta veekogust või põhjaveekihist vett erikasutuse korras.

Vee erikasutusõiguse tasu kujuneb prognoositud ammutatud vee kogusele KeTS § 10 lg 3 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 17.11.2014 määruse nr 169 „Vee erikasutusõiguse tasumäärad

veevõtu eest veekogust või põhjaveekihist“ lisas²³ osundatud vee erikasutusõiguse tasumäärade rakendamisel.

Juhendi punkti 4.5 kohaselt võetakse vee erikasutusõiguse tasumäärad täielikult arvesse vee erikasutusõiguse tasu arvutamisel, küll aga peab ettevõtja põhjendama vee erikasutusõiguse tasumääradega maksustatavaid vee koguseid.

VV poolt veeteenuse hinda lülitatud vee erikasutusõiguse tasu 75,1 tuh €

Hinnataotluse kohaselt soovib VV veeteenuse hinda lülitada vee erikasutusõiguse tasu summas 75,1 tuh €.

Konkurentsiameti seisukoht vee erikasutusõiguse tasu 75,1 tuh € kohta

Keskkonnalubade nr L.VV/325657, L.VV/327076, L.VV/325540, L.VV/332261, L.VV/331162, L.VV/330963 L.VV/330049, L.VV/326952, L.VV/326059, L.VV/325507, L.VV/324945 ja L.VV/324576 kohaselt on VV-l õigus ammutada vett kesk-devoni põhjaveekihist. Lisaks keskkonnalubades märgitud puurkaevudele kasutab VV vee ammutamiseks ka puurkaeve, mida ei ole lubades märgitud.

Hinnataotluse kohaselt prognoosib VV regulatsiooniperioodil ammutatava vee koguseks 894,1 tuh m³.

Ammutatud vee kogus on otseselt arvutatav võetud vee müügi mahust, omatarbevee mahust ja veekaost ehk ammutatud vee kogus = võetud vee müügi maht + omatarbevee maht + veekadu.

Tulenevalt Konkurentsiameti poolt käesolevas otsuses põhjendatuks loetud võetud vee müügi mahust 731,0 tuh m³ (vt otsuse p 5.1.1), omatarbevee mahust 46,6 tuh m³ ja veekao mahust 116,5 tuh m³ (vt otsuse p 5.2), kujuneb põhjendatud ammutatud vee mahuks 894,1 tuh m³ (731,0 + 46,6 + 116,5 = 894,1).

Lisaks keskkonnalubades nimetatud puurkaevudele kasutab VV vee ammutamiseks Linnamäe, Kurenurme, Hänike, Tsolgo, Kraavi, Visela, Vaabina ja Magari puurkaevu. Veeseaduse § 187 p 2 kohaselt on veeluba kohustuslik, kui võetakse põhjavett rohkem kui 150 kuupmeetrit kuus või rohkem kui 10 kuupmeetrit ööpäevas. KeTS § 5 lg 3 sätestab, et keskkonnatasu maksmise kohustus ei laiene isikule, kelle keskkonnakasutuse ulatus ei nõua keskkonnaloa olemasolu. Kuna Linnamäe, Kurenurme, Hänike, Tsolgo, Kraavi, Visela, Vaabina ja Magari puurkaevu poolt ammutatavad veekogused jäävad alla veeloa kohustuse piirmäära, siis ei pea neil olema keskkonnaluba ning ammutatud vee eest ei pea maksma vee erikasutusõiguse tasu.

VV poolt põhjaveest ammutatud ja ammutatavad vee mahud aastatel 2018-2022 on esitatud järgnevas tabelis (vt Tabel 9).

Tabel 9 Ammutatud vee mahud

rida	Ammutatud vee mahud	ühik	2018	2019	2020	2021	2022
1	Ammutatud vee maht	tuh m ³	691,4	844,2	860,4	898,5	894,1
2	Ammutatud vee mahu muutus	%		22,1	1,9	4,4	-0,5
3	Erikasutusõiguse tasuga maksustamata vesi	tuh m ³	5,9	6,4	7,3	7,6	7,6
4	Erikasutusõiguse tasuga maksustatud vesi	tuh m ³	685,5	837,7	853,1	891,0	886,5

²³ Leitav aadressil <https://www.riigiteataja.ee/akt/121112014011> – klikkides määruse lõpus oleval lingil „Lisa“.

5	Maksustatud vee mahu muutus	%	22,2	1,8	4,4	-0,5
---	-----------------------------	---	------	-----	-----	------

Vee erikasutusõiguse tasuga maksustamata vee maht oli 2018.a-l 5,9 tuh m³ ja suurenes 2021.a-ks 7,6 tuh m³-ni (vt Tabel 9 rida 3). Regulatsiooniperioodiks on ettevõtja prognoosinud maksustamata vee mahuks 7,6 tuh m³, mis on võrdne 2021.a-l vee-ettevõtja tegevuspiirkonnas kujunenud mahuga. **Konkurentsiamet peab põhjendatuks VV poolt prognoositud ammutatava ja vee erikasutusõiguse tasuga maksustamata vee mahtu 7,6 tuh m³, mis on prognoositud lähtuvalt tegevuspiirkonnas kujunenud maksustamata vee ammutamise vajadusest.**

Kuna Konkurentsiamet on lugenud põhjendatuks kogu ammutatava vee mahu 894,1 tuh m³ ning vee erikasutusõiguse tasuga maksustamata vee mahu 7,6 tuh m³, siis kujuneb põhjendatud vee erikasutusõiguse tasuga maksustatava vee mahuks 886,5 tuh m³ (894,1 – 17,6 = 886,5).

Vabariigi Valitsuse 17.11.2014 määruse nr 169 „Vee erikasutusõiguse tasumäärad veevõtu eest veekogust või põhjaveekihist“ lisa kohaselt on 2022.a-l vee erikasutusõiguse tasumäär vee ammutamisel devoni põhjaveekihist ordoviitsiumi kihini (kuhu kuulub ka kesk-devoni põhjaveekiht) **84,68 €/tuh m³**.

Võttes aluseks:

- 1) Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud devoni põhjaveekihist ordoviitsiumi kihini ammutatud vee koguse **886,5 tuh m³**;
- 2) vee erikasutusõiguse tasumäära vee ammutamisel devoni põhjaveekihist ordoviitsiumi kihini **84,68 €/tuh m³**;

kujuneb põhjendatud vee erikasutusõiguse tasuks 75 069 € (886,5 × 84,68 = 75 069) ehk 75,1 tuh €, mis ÜVVKS § 14 lg 2 p 1 ja 3 tulenevalt on põhjendatud lülitada võetud vee teenuse hinda.

6.1.2. Saastetasu

Vee-ettevõtja peab ÜVVKS § 10 lg 1 järgi tagama oma tegevuspiirkonnas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni toimimise ja korrashoiu. Veeseaduse (edaspidi VeeS) järgi on reovee puhastamine vee-ettevõtja kohustus. VeeS § 187 kohaselt on vee-ettevõtja kohustatud soetama endale vee erikasutusloa ja KeTS §-de 3, 5, 17, 20 ja 24 kohaselt maksma veekogu reostamisel keskkonnatasuna saastetasu. KeTS § 14 lg 1 kohaselt rakendatakse saastetasu, kui saasteaineid heidetakse välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse või kõrvaldatakse jäätmeid. Keskkonnatasude rakendamise eesmärk on KeTS § 4 lg 1 järgi vältida või vähendada saasteainete keskkonda heitmise võimalikkust kahju.

Juhendi punkti 4.5 kohaselt lülitatakse seaduses sätestatud saastetasude määrad täielikult veeteenuse hinda, küll aga peab ettevõtja põhjendama saastekoguseid. Juhendi punkti 4.6 p 5 kohaselt ei lülitata veeteenuse hinda seaduse alusel vee-ettevõtjale määratud trahve ja viiviseid.

Veeteenuse hinda lülitatava saastetasu põhjendatuse analüüsimiseks on Konkurentsiamet HMS § 5 lg 1 tulenevalt (Konkurentsiametil on õigus määrata kaalutlusõiguse alusel menetlustoimingu vorm) välja töötanud ja avaldanud oma koduleheküljel hinna taotlemise vormi ehk Küsimustiku Exceli tabelite kujul. Nimetatud Küsimustiku leheküljel „Tabel F. Keskkonnatasud“ sisaldub tabel, mida vee-ettevõtja on kohustatud täitma ning mis on ettevõtjapoolseks põhjenduseks saastetasude kohta veeteenuse hinnas. „Tabel F. Keskkonnatasud“ on välja töötatud võttes aluseks vee-ettevõtjate poolt regulaarselt riigile esitatavaid saastetasu kohta käivaid vorme.

Keskkonnalubade nr L.VV/325657, L.VV/327076, L.VV/325540, L.VV/332261, L.VV/331162, L.VV/330963 L.VV/330049, L.VV/326952, L.VV/326059, L.VV/325507, L.VV/324945 ja L.VV/324576 kohaselt on VV-l õigus juhtida heitvett suublasse ning on kehtestatud keskkonda juhitavas vees sisalduvate saasteainete kontsentratsioonid ja lubatud saastekogused.

Alljärgnevalt analüüsib Konkurentsiamet saastetasu põhjendatust keskkonda heidetavate saastekoguste eest.

VV poolt veeteenuse hinda lülitatud saastetasu 32,0 tuh €

Hinnataotluse kohaselt prognoosib VV regulatsiooniperioodil makstavaks saastetasuks kokku 32,1 tuh €, millest on eristatud purgimisteenusega seotud saastetasu 0,1 tuh € ning veeteenuse hinda lülitatavaks saastetasu summaks on 32,0 tuh €.

Konkurentsiameti seisukoht veeteenuse hinda lülitatud saastetasu 32,0 tuh € kohta

VV kasutab reovee puhastamisel 33 reoveepuhastit, millest suurim on Võru reoveepuhasti, milles puhastatakse 71% kogu reovee müügitahust. Otsuses vaadeldaval perioodil (2018-2022) teostati suuremahuline rekonstrueerimine (laiendamine) Võru puhastil, samuti viidi rekonstrueerimisprojekte läbi väiksematel puhastitel (nt Antsla, Kääpa, Ruusmäe, Järvere). Regulatsiooni-perioodiks prognoositud saastetasu kujunemine on kajastatud alljärgnevas tabelis (vt Tabel 10).

Tabel 10 Saastetasu kujunemine regulatsiooniperioodil

rida	puhasti	tasuliik	suubla koef.	tasumäär €/tonn	kogus tonni loaga	nõuetekohasuse koefitsient	kokku tuh €
1	Võru reoveepuhasti	BHT ₇	1,5	1435	1,3	0,5	1,4
2		HEL	1,5	552,89	5,5	0,5	2,3
3		P	1,5	12014	0,3	0,5	2,7
4		N	1,5	2826	7,9	0,5	16,7
5		nafta	1,5	4582	0,002	0,5	0,0
6		muud ohtlikud ained	1,5	21056	0,2	0,5	3,1
7	Kokku Võru reoveepuhasti saastetasu						26,2
8	ülejäanud VV tegevuspiirkonna puhastid						5,9
9	Kokku saastetasu						32,1
10	Purgimisteenusele eristatud saastetasu						0,1
11	Veeteenuse hinda lülitatav saastetasu						32,0

Märkused:

BHT₇ - orgaanilised ained (v.a ühealuselised fenoolid ning v.a nafta, naftasaadused, mineraalõli ning tahke kütuse ja muu orgaanilise aine termilise töötlemise vedelsaadused) ümberarvestatuna nende lagundamise biokeemiliseks hapnikutarbeks seitsme ööpäeva jooksul;

HEL – heljum;

P - fosforiühendid ümberarvestatuna üldfosforiks;

N - lämmastikuühendid ümberarvestatuna üldlämmastikuks;

nafta - nafta, naftasaadused, mineraalõli ning tahke kütuse ja muu orgaanilise aine termilise töötlemise vedelsaadused;

muud ohtlikud ained - muud ohtlikud ained veeseaduse tähenduses

Saastetasu kujuneb saastekoguse, saastetasumäära, suubla koefitsiendi ja KeTS § 20 lg 5 nimetatud saastetasumäärade vähendamist kajastava ehk nn nõuetekohasuse koefitsiendi korrutisena. Kuna üle 70% makstavast saastetasust on seotud Võru reoveepuhasti saastekogustega, siis menetlusökoonoomika tagamiseks analüüsib Konkurentsiamet detailselt ainult Võru reoveepuhasti saastetasu arvutamise aluseks olevaid komponente. Ülejäänud puhastite puhul hindab amet saastetasu summa muutumist vaadeldavatel aastatel ning

regulatsiooniperioodiks prognoositud summat.

Võru reoveepuhasti saastekogused

Saastekogused leitakse keskkonda suunatud heitvee koguse ja heitveest võetud proovi kontsentratsiooni alusel. Arvestamiseks ilmastikutingimustest (külm talv, sademete rohkus jne) tulenevaid mõjusid on saastekoguste hindamisel oluline võtta arvesse pikema perioodi andmed, millal puhastil ei toimunud olulisi muudatusi.

Kuna saasteainete kogused heitvees sõltuvad puhastatava reovee mahust, siis hinnangu andmiseks VV poolt 2022.a-ks prognoositud Võru reoveepuhasti saastekogustele arvutas Konkurentsiamet vee-ettevõtjalt menetluse käigus saadud andmete alusel saastekoguste erikulud puhastatava reovee mahu suhtes (ehk saastekogused tonnides jagatud reovee ärajuhtimise ja puhastamise müüginahuga tuh m³-tes). Saastekoguste erikulu dünaamika jälgimisel ei ole oluline, kas erikulu arvutamisel on võetud arvesse reoveepuhasti vooluhulka või reovee müüginahutu.

Ülevaade Võru reoveepuhasti tegelikest saastekogustest ja erikuludest aastatel 2019 kuni 2021 ja prognoosidest 2022.a-ks on esitatud alljärgnevas tabelis (vt Tabel 11).

Tabel 11 Võru reoveepuhasti saastekogused ja erikulud

rida	SAASTEKOGUSED	Ühik	2019	2020	2021	2022
1	veesaaste BHT ₇	tonn	1,0	0,4	1,3	1,3
2	<i>Erikulu (BHT₇)</i>	<i>g/m³</i>	<i>1,5</i>	<i>0,5</i>	<i>1,9</i>	<i>1,8</i>
3	veesaaste HEL	tonn	5,2	3,6	5,5	5,5
4	<i>Erikulu (HEL)</i>	<i>g/m³</i>	<i>7,8</i>	<i>5,3</i>	<i>7,9</i>	<i>7,8</i>
5	veesaaste P	tonn	0,3	0,3	0,3	0,3
6	<i>Erikulu (P)</i>	<i>g/m³</i>	<i>0,5</i>	<i>0,4</i>	<i>0,4</i>	<i>0,4</i>
7	veesaaste N	tonn	5,6	7,1	7,9	7,9
8	<i>Erikulu (N)</i>	<i>g/m³</i>	<i>8,3</i>	<i>10,4</i>	<i>11,4</i>	<i>11,2</i>
9	veesaaste nafta	tonn	0,006	0,000	0,000	0,002
10	<i>Erikulu (nafta)</i>	<i>g/m³</i>	<i>0,009</i>	<i>0,000</i>	<i>0,000</i>	<i>0,003</i>
11	veesaaste ohtlikud ained	tonn	0,1	0,2	0,3	0,2
12	<i>Erikulu (ohtlikud ained)</i>	<i>g/m³</i>	<i>0,2</i>	<i>0,3</i>	<i>0,4</i>	<i>0,3</i>
13	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müüginahutu ja pürgimine	tuh m ³	668,5	680,8	693,1	706,8

Tabelist (vt Tabel 11) nähtub, et Võru reoveepuhastil on saasteainete BHT₇ ja HEL erikulud vaadeldaval perioodil, aastatel 2019-2021, kõikunud; saasteainete P, N ja ohtlike ainete erikulu on liikunud langevas (P) või tõusvas (N ja ohtlikud ained) trendis. Nafta kogus on VV andmete kohaselt olnud aastatel 2020 ja 2021 alla analüüsimise määra, mistõttu on kogus ja erikulu kajastatud nullväärtusena. Samuti nähtub 2020.a osas Võru puhastil oluliselt väiksem BHT₇ ja heljumi saastekogus, mida ettevõtja on selgitanud alla analüüsi määra kogusega (BHT₇) mõnes kvartalis 2020.a-l. Kuna VV selgitusel sissetuleva reovee koostis ei ole oluliselt muutunud, siis on suuremaid kõikumisi mõjutanud nii ilmastik, opereerimine kui proovivõtmise aeg. Lisaks hakkas 2021.a-l tööle Võru reoveepuhasti rekonstrueeritud ja laiendatud osa. Eeltoodust tulenevalt on vee-ettevõtja ka regulatsiooniperioodi saasteainete koguste prognoosimisel tuginenud 2021.a tegelikele näitajatele (vt Tabel 11 veerud 2021 ja 2022).

Kuna regulatsiooniperioodiks on VV prognoosinud keskkonda suunatavad saastekogused seoses Võru puhasti rekonstrueerimisega 2021.a tegelikest kogustest lähtuvalt ning regulatsiooniperioodi suurema müüginahutu tõttu saasteainete prognoositud erikulud võrreldes 2021.a-ga vähenevad või

jäävad samaks (va nafta, mille 2021.a kogus jäi alla analüüsimäära), siis **peab Konkurentsiamet põhjendatuks 2022.a-ks prognoositud BHT₇ erikulu 1,8 g/m³, HEL erikulu 7,8 g/m³, P erikulu 0,4 g/m³, N erikulu 11,2 g/m³, nafta erikulu 0,003 g/m³ ja ohtlike ainete erikulu 0,3 g/m³.**

Saasteainete põhjendatud erikuludest lähtuvalt loeb Konkurentsiamet põhjendatuks ka VV poolt Võru reoveepuhastil 2022.a-ks prognoositud saasteaine BHT₇ koguse 1,3 tonni, saasteaine HEL koguse 5,5 tonni, saasteaine P koguse 0,3 tonni, saasteaine N koguse 7,9 tonni, saasteaine nafta koguse 0,002 tonni ja saasteaine ohtlikud ained koguse 0,2 tonni, mis ei ületa keskkonnalubades sätestatud piirmäärasid.

Võru reoveepuhasti suubla koefitsient

VV kasutab saastetasu arvutuses Võru reoveepuhastil **suubla koefitsienti 1,5**, mis vastab keskkonnaloas märgitud suubla koefitsiendile ja **Konkurentsiamet peab seda põhjendatuks.**

Saastetasumäärad

VV on lähtunud saastetasu kujunduses saastetasumäärade: BHT₇ 1435 €/t; HEL 552,89 €/t; P 12014 €/t; N 2826 €/t, nafta 4582 €/t ja ohtlikud ained 21 056 €/t, **mida Konkurentsiamet peab põhjendatuks, kuna saastetasumäärad on kehtestatud KeTS § 20 lg 1 alusel alates 01.01.2015 ja kehtivad ka regulatsiooniperioodil ehk 2022.a-l.**

Saastetasumäärade vähendamine ehk nõuetekohasuse koefitsient

KeTS § 20 lg 5 sätestab, et kui väljalaskme kaudu suublasse juhivat vett iseloomustavate näitajate väärtused, välja arvatud KeTS § 24 lõikes 4 sätestatud juhul üldlämmastik, on veeloaga määratud reostusnäitajate piirväärtustest väiksemad või nendega võrdsed ja suublasse juhivate saasteainete kogused vastavad veeloas sätestatule ning vee erikasutaja on tähtpäevaks esitanud veeloa andjale VeeS § 195 lõikes 1 nimetatud aruande nõutud andmete ulatuses, vähendatakse käesoleva paragrahvi lõikes 1 kehtestatud saastetasumäärasid selle väljalaskme või suublasse juhivate saasteainete koguste kohta kaks korda ehk rakendatakse efektiivsuskoeffitsienti 0,5. **Kuna Võru reoveepuhastist väljuva heitvee näitajad on olnud ja on 2022.a-l prognoositud vastama keskkonnaloas määratud reostusnäitajate piirväärtustele ning vee erikasutusloa andjale peavad olema tähtaegselt esitatud aruanded, siis on põhjendatud rakendada KeTS § 20 lg 5 tulenevalt nõuetekohasuse koefitsienti 0,5 ehk vähendada saastetasumäärasid kaks korda.**

Korrutades iga saasteaine puhul Konkurentsiameti poolt Võru reoveepuhastil põhjendatuks loetud saastekoguse, saastetasumäära, suubla koefitsiendi ja efektiivsuse koefitsiendi saame konkreetse saasteaine keskkonda juhtimise eest makstava saastetasu. **Võru reoveepuhasti kõikide saasteainete keskkonda juhtimise eest makstavate saastetasude summeerimisel kujuneb 2022.a-l makstavaks saastetasuks kokku 26,2 tuh € (vt Tabel 10 rida 7).**

Ülejäänud reoveepuhastite saastetasu

Ülejäänud puhastitest keskkonda suunatud loaga saastekoguste eest makstud saastetasu summad aastatel 2019-2021 ja prognoositud tasu 2022.a-ks on järgmised (vt Tabel 12).

Tabel 12 Väikepuhastite saastetasu

rida	Näitaja	Ühik	2019	2020	2021	2022
1	Ülejäänud reoveepuhastite loaga koguste saastetasu	tuh €	12,0	12,5	7,4	5,9

Ülejäänud puhastites on esinenud juhtumeid, kus saastekogused on ületanud keskkonnaloaga kehtestatud piiri. Veeteenuse hinda lülitatava saastetasu prognoosimisel on ettevõtja võtnud arvesse ainult loa piiresse jäänud kogustelt makstud saastetasud ja prognoosinud teiste puhastite saastetasu summaks 5,9 tuh €.

Eelnevast tabelist (vt Tabel 12) nähtub, et eelnevatel aastatel (2019-2021) on teiste puhastite saastetasu summa 2021.a-l vähenenud oluliselt võrreldes 2019-2020.a tasemega. Regulatsiooniperioodiks on VV prognoosinud teiste puhastite loaga saastekogustelt makstava saastetasu vähenemist veelgi, 5,9 tuh €-le. **Konkurentsiamet peab põhjendatuks regulatsiooniperioodiks prognoositud teiste puhastite saastetasu summat 5,9 tuh €, kuna prognoositakse efektiivsemat reoveepuhastust, mida kajastab mh vähenev saastetasu kulu.**

Võru reoveepuhasti saastetasu 26,2 tuh € ja teiste puhastite saastetasu 5,9 tuh € summana kujuneb regulatsiooniperioodi kogu saastetasuks 32,1 tuh €.

Kogu saastetasu summast 32,1 tuh € on eristatud purgimisteenusega seotud saastetasu 0,1 tuh € vastavalt purgitud reovee osakaalule purgimise mahu ja reovee müügi mahu summast. Nii kujuneb veeteenuse hinda lülitatavaks saastetasuks 32,0 tuh € ($32,1 - 0,1 = 32,0$).

Konkurentsiamet peab ÜVVKS § 14 lg 2 p 1 ja 3 alusel põhjendatuks lülitada veeteenuse hinda saastetasu 32,0 tuh €, kuna nimetatud summa on saadud Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud Võru puhasti saastetasu ja teiste puhastite saastetasu liitmisel ning eristatud on purgimisteenusega seotud saastetasu summa.

6.2. Kontrollitavad kulud

Kaalutlusi, kas veeteenuse hinda lülitatud kontrollitavad kulud on ÜVVKS § 14 lg 2 p 1, 3 ja 4 alusel põhjendatud, teostab Konkurentsiamet tuginedes Juhendi p 4.3 kuni 4.8.

Kontrollitavate kuludena defineerib Konkurentsiamet vastavalt Juhendi punktile 4.3 kulusid, mida ettevõtja saab mõjutada oma efektiivsema majandustegevuse kaudu.

Juhendi punkti 4.6 kohaselt ei lülitata veeteenuse hindadesse alljärgnevat kuluartikleid (analoogselt Vee Määrusega, mida rakendatakse juhul, kui vee-ettevõtja hind ei vasta ÜVVKS-s kajastatud põhimõtetele):

- 1) ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu;
- 2) sponsorlus, kingitused ja annetused;
- 3) veeteenuse vahendajatele makstavad tasud;
- 4) põhitegevusega mitteseotud kulud;
- 5) seaduse alusel vee-ettevõtjale määratud trahve ja viiviseid;
- 6) finantskulud;
- 7) vee-ettevõtja tulumaksukulu (näiteks dividendide tulumaksu kulu);
- 8) teised ettevõtte majandusanalüüsi käigus mittepõhjendatuks osutunud kulud.

Juhendi punkti 4.8 kohaselt kasutatakse ettevõtja kulude analüüsi süstemaatilisel teostamisel muuhulgas alljärgnevat meetodeid:

- 1) kulude dünaamika jälgimine ajas ning selle võrdlus tarbijahinnaindeksi (THI)²⁴ dünaamikaga;
- 2) erinevate kulukomponentide põhjendatuse süvaanalüüs (sh. eksperthinnangud);

²⁴ THI väljendab üldises majanduskeskkonnas aset leidva kulude kasvu dünaamikat, mis avaldub lõpptulemusena keskmise tarbija ostukorvi hinna muutuses.

- 3) vee-ettevõtja tegevuskulude ning nende põhjal arvutatud statistiliste näitajate võrdlemine teiste vee-ettevõtjate näitajatega.

VV poolt veeteenuse hinda lülitatavad kontrollitavad kulud summas 1347,6 tuh €

VV on Hinnataotluse kohaselt prognoosinud veeteenuse hinda lülitatavateks kontrollitavateks kuludeks kokku 1347,6 tuh €, millest moodustab:

- 1) elektrienergia kulu 308,9 tuh €,
- 2) muud tegevuskulud 1038,7 tuh €.

Nimetatud kontrollitavatele kuludele annab Konkurentsiamet käesoleva otsuse järgnevatel punktides eraldi hinnangu. Kontrollitavate kulude põhjendatust hindab Konkurentsiamet VV poolt Hinnataotlusega esitatud andmete ning ettevõtjalt menetluse käigus saadud selgituste alusel.

6.2.1. Elektrienergia kulu

VV poolt prognoositud veeteenuse elektrienergia kulu 308,9 tuh €

Hinnataotluse kohaselt prognoosib VV regulatsiooniperioodil tarbitavaks elektrienergia koguseks 2105,8 MWh, sellest 200,7 MWh planeeritakse toota päikesepaneelidega ning 1905,1 MWh osta elektrimüüjalt. Regulatsiooniperioodil ostetava elektrienergia kogukuluks prognoositakse 312,1 tuh €. Kogu elektrienergia kulust on ettevõtja eristanud muu tegevuse (purgimisteenusega) seotud elektrikulu 3,3 tuh € ning soovib veeteenuse hinda lülitada elektrienergia kulu 308,9 tuh €. Veeteenuse hinda lülitatavast elektrienergia kulust 101,2 tuh € on seotud võetud vee teenusega ning 207,7 tuh € reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenusega.

Konkurentsiameti seisukoht elektrienergia kulu 308,9 tuh € kohta

Elektrikulu kujuneb ostetava elektrikoguse korrutamisel elektrienergia hinna, võrguteenuse hinna, elektriaktsiisi ning taastuvenergia tasu summaga, mistõttu annab Konkurentsiamet alljärgnevalt kõikidele eelnimetatud elektrikulu arvutamise aluseks olevatele komponentidele hinnangu eraldiseisvalt.

Ostetav elektrienergia kogus

VV kasutab elektrienergiat vee pumpamiseks ja puhastamiseks, reovee ärajuhtimiseks ja puhastamiseks. Konkurentsiamet koostas VV poolt esitatud andmete alusel tabeli (vt Tabel 13) veevaldkonnas tarbitud elektrienergia koguste ja kulu kohta.

Tabel 13 Veevaldkonna elektrienergia tarbimine ja kulu

rida	Elektrienergia kulu	ühik	2018	2019	2020	2021	2022
1	Veevaldkonna elektrienergia tarbimine	MWh	1451,1	1857,6	1984,2	2138,9	2105,8
2	sh võrgust ostetud elekter	MWh	1451,1	1857,6	1984,2	1931,8	1905,1
3	sh päikesepaneelide toodetud elekter	MWh	0,0	0,0	0,0	207,1	200,7
4	Tarbimise muutus võrreldes eelmise aastaga	%	-6,7	2,1	-0,1	2,3	-0,5
5	Ammutatud vee maht	tuh m ³	691,4	844,2	860,4	898,5	894,1
6	Reoveeteenuse müügi- ja puhastamise maht	tuh m ³	590,6	668,5	680,8	693,1	706,8
7	Vee maht kokku (rida 5 + rida 6)	tuh m ³	1282,0	1512,6	1541,2	1591,6	1600,9
8	Vee mahu muutus võrreldes eelmise aastaga	%	3,8	-0,8	-0,4	1,9	-2,0
9	Elektrienergia erikulu vee mahu suhtes (rida 1 / rida 7)	kWh/m ³	1,132	1,228	1,287	1,344	1,315
10	Ostetud elektrienergia erikulu (rida 2 / rida 7)	kWh/m ³	1,132	1,228	1,287	1,214	1,190

rida	Elektrienergia kulu	ühik	2018	2019	2020	2021	2022
11	Veevaldkonna elektrikulu	tuh €	133,1	175,3	185,2	185,6	312,1
12	Elektrienergia keskmine hind (rida 11 / rida 2)	senti/kWh	9,174	9,437	9,333	9,608	16,382

Veevaldkonnas kasutatud elektrienergia kogus oli 2018.a-l 1451,1 MWh, kasvas 2019.a-l oluliselt, 1857,6 MWh-le (2019.a-l lisandusid VV-le mitmed tegevuspiirkonnad), samuti jätkus elektritarbimise kasv 2020 ja 2021.a-l, suurenedes 2021.a-ks 2138,9 MWh-ni (vt Tabel 13 rida 1 veerud 2018-2021). 2021.a-l suurenes muuhulgas elektrienergia tarbimine seoses Võru reoveepuhastil teostatud rekonstrueerimis- ja laiendamistöodega (seadmete lisandumine, protsessi täiendamine). 2020 ja 2021.a-l paigaldati VV-le päikesepaneelid (3×50 kW; 15 kW). Elektri tootmist alustati 2021.a-st. Päikesepaneelidega toodetud elektrienergia võrra väheneb võrgust ostetava elektrienergia kogus.

Kui aastatel 2018-2020 osteti kogu vajaminev elekter võrgust, siis aastal 2021 vähenes ostetava elektrienergia kogus. Kuna 2021.a-l töötasid päikesepaneelid sisuliselt terve aasta, siis on VV prognoosinud 2022.a päikeseenergia koguse ligilähedaseks 2021.a toodanguga (vt Tabel 13 rida 3 veerud 2020-2022).

2022.a-ks on VV prognoosinud tarbitavaks elektrienergia koguseks 2105,8 MWh, millest 200,7 MWh toodetakse päikesepaneelidega ning 1905,1 MWh ostetakse võrgust (vt Tabel 13 veerg 2022 read 1 - 3).

Kuna veevaldkonnas tarbitav elektrienergia kogus sõltub suurel määral käideldava vee kogusest, siis hinnangu andmiseks tarbitavale elektrienergia kogusele, arvutas Konkurentsiamet elektrienergia erikulu (elektrienergia kogus jagatud ammutatud vee mahu, reovee müügi mahuga ja purgimise mahu summaga, vt Tabel 13 read 9 ja 10).

Veevaldkonna kogu elektrienergia erikulu (vt Tabel 13 rida 9) oli 2018.a-l 1,132 kWh/m³ ning kasvas 2021.a-ks 1,344 kWh-le/m³ seoses mitmete tegevuspiirkondade lisandumisega 2019.a-l, uute veemajandusobjektide/ torustike lisandumisega Võru linna / valla veemajandusprojekti käigus (vt tabel 4 read 4,6 ja 8; aastad 2020-2021) ning tarbimise suurenemisega Võru puhastil laiendamise/ rekonstrueerimise, samuti Antsla puhastil rekonstrueerimisel lisandunud seadmete tõttu (2021). 2022.a-ks prognoositud andmeil väheneb kogutarbimise erikulu 1,315 kWh/m³-le.

Võrgust ostetud elektrienergia erikulu (vt Tabel 13 rida 10) oli 2018-2020.a-l võrdne kogu erikuluga ehk 2020.a-l tasemel 1,287 kWh/m³. Tänu päikesepaneelidega elektri tootmisele vähenes võrgust ostetud elektri erikulu 2021.a-l tasemele 1,214 kWh/m³. 2022.a-l on VV prognoosinud ostetava elektri erikulu vähenemist veelgi - 1,190 kWh-le/m³.

Konkurentsiamet peab põhjendatuks 2022.a veevaldkonna jaoks ostetava elektrienergia erikulu 1,190 kWh/m³, kuna selle kujunemisel on arvesse võetud päikesepaneelidega toodetavat elektrienergia kogust ning tegevuspiirkonnas toimunud muutuseid elektrienergia tarbimisel.

Lähtudes Konkurentsiameti poolt käesoleva otsuse punktis 6.1.1 põhjendatuks loetud ammutatava vee kogusest 894,1 tuh m³, käesoleva otsuse punktis 5.1.2 põhjendatuks loetud reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi mahust 705,0 tuh m³, eelnevate aastatega sarnasele tasemele prognoositud purgimise mahust 1,8 tuh m³ ning käesolevas punktis põhjendatuks loetud ostetava elektrienergia erikulust 1,190 kWh/m³ kujuneb põhjendatud ostetava elektrienergia koguseks 1905,1 MWh ((894,1 + 705,0 + 1,8) × 1,190 = 1905,1).

Elektrienergia hind

Esitatud Hinnataotluses on VV prognoosinud 2022.a elektrienergia hinnaks **10,299 senti/kWh**. Elektrienergia ostmiseks korraldas VV riigihanke „Elektrienergia ostmine AS Võru Vesi objektidele“. Hankes tegi soodsaima pakkumise Eesti Energia AS. Sõlmitud lepingu kohaselt ostab VV kogu vajamineva elektrienergia hankelepingu perioodil (01.01 – 31.12.2022) Nord Pool Spot Estonia piirkonna tunnipõhise hinnaga, millele lisandub müüja teenustasu 0,74 €/MWh.

VV poolt prognoositud elektrienergia hinnale hinnangu andmiseks kasutas Konkurentsiamet järgmisi andmeid:

- 1) Nord Pool²⁵ Eesti hinnapiirkonna elektrituru viimase 12 kuu elektrienergia keskmist päev ette börsihinda, mis perioodil august 2021 kuni juuli 2022 (Hinnataotluse esitamisele eelnenud 12 kuud) on 140,93 €/MWh ja
- 2) Riigihankes parima pakkumise teinud Eesti Energia AS teenustasu 0,74 €/MWh.

Eelnevate andmete kohaselt kujuneb elektrienergia hinnaks 14,167 senti/kWh $((140,93 + 0,74) / 10 = 14,167)$. VV prognoositud elektrienergia hind ei ületa kontrollarvutusel kujunenud hinda.

Kuna VV poolt prognoositud elektrienergia hind on madalam Konkurentsiameti poolt teostatud kontrollarvutuse tulemusest, siis peab Konkurentsiamet põhjendatuks VV poolt prognoositud elektrienergia hinda 10,299 senti/kWh.

Võrguteenuse hind²⁶

VV ostab Hinnataotluses esitatud andmete kohaselt regulatsiooniperioodil elektrienergia võrguteenust OÜ-lt Elektrilevi. Konkurentsiamet on 10.02.2022 otsusega nr 7-3/2022-016 kooskõlastanud OÜ-le Elektrilevi võrgutasud (kehtivad alates 01.06.2022). **Konkurentsiamet peab põhjendatuks veevaldkonna elektrikulu arvutamisel OÜ Elektrilevi hinnapakettidele vastavate ja Konkurentsiameti otsusega kooskõlastatud võrguteenuse tasude rakendamise tulemusena kujunenud kaalutud keskmist võrguteenuse tasu 4,853 senti/kWh.**

Elektriaktsiis ja taastuenergia tasu²⁷

Lähtuvalt alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduses (ATKEAS) sätestatust lisandub elektrienergia hinnale elektriaktsiis **0,1 senti/kWh²⁸** ning lähtuvalt elektrituruseaduse § 59²⁹ lõikest 1 lisandub taastuenergia tasu **1,13 senti/kWh²⁹**.

Elektrienergia kulu

Ostetava elektrienergia kulu kokku kujuneb elektrikoguste korrutamisel elektrienergia hinna, võrguteenuse hinna, elektriaktsiisi ja taastuenergia tasu summaga.

Eelnevalt põhjendatuks peetud komponentide summana peab Konkurentsiamet põhjendatuks veevaldkonna jaoks ostetava elektrienergia kaalutud keskmist hinda 16,382 senti/kWh $(10,299 + 4,853 + 0,1 + 1,13 = 16,382)$.

²⁵ <https://www.nordpoolgroup.com/en/Market-data1/Dayahead/Area-Prices/EE/Daily/?view=table>

²⁶ Elektrienergia hinnas sisalduv võrgutasu komponent on ettevõtja jaoks mittekontrollitaval tasul põhinev kulu (vt otsuse punkt 6.1)

²⁷ Elektrienergia hinnas sisalduv elektriaktsiis ja taastuenergia tasu komponent on ettevõtja jaoks mittekontrollitaval tasul põhinev kulu (vt otsuse punkt 6.1)

²⁸ Alates 01.05.2022 kehtiva ATKEAS redaktsiooni § 66 lg 12 kohaselt on elektriaktsiisi määr 0,1 senti/kWh.

²⁹ <https://elering.ee/taastuenergia-tasu>

Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud veevaldkonna jaoks ostetava elektrienergia koguse 1905,1 MWh ja kaalutud keskmise elektrienergia hinna 16,382 senti/kWh alusel kujuneb veevaldkonna jaoks ostetava elektrienergia kuluks 312,1 tuh € ($1905,1 \times 16,382 / 100 = 312,1$).

Kogu veevaldkonna jaoks ostetavast elektrikulust on ettevõtja eritanud muu tegevuse (purgimisega) seotud elektrikulu. Võttes arvesse muu tegevuse osakaalu ning purgitava reovee mahtu ja kontsentratsiooni kujunes eristatavaks elektrikuluks 3,3 tuh €. Sellest tulenevalt on veeteenusega seotud elektrienergia kuluks 308,9 tuh € ($312,1 - 3,3 = 308,9$). Arvestades võetud vee teenuse ja reoveeteenuse objektide elektritarbimist on veeteenuse elektrienergia kulust 101,2 tuh € seotud võetud vee teenuse osutamise ja 207,7 tuh € reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenusega.

Konkurentsiamet peab ÜVVKS § 14 lg 2 p 1, 3 ja 4 alusel põhjendatuks lülitada kooskõlastatavasse veeteenuse hinda elektrienergia kulu 308,9 tuh € (s.h võetud vee teenuse osutamisega seotud elektrienergia kulu 101,2 tuh € ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamisega seotud elektrienergia kulu 207,7 tuh €), kuna see on kujunenud põhjendatuks loetud elektrienergia kogusest ja kaalutud keskmisest elektrienergia hinnast lähtuvalt ning eristatud on purgimisega seotud elektrienergia kulu.

6.2.2. Muud tegevuskulud

Eelnevalt on Konkurentsiamet andnud hinnangu mittekontrollitavatele kuludele (punktis 6.1) ning kontrollitavatest kuludest elektrienergia kulule (punktis 6.2.1). Järgnevalt analüüsib Konkurentsiamet VV muid tegevuskulusid.

Juhendi punktist 4.8 tulenevalt kasutab Konkurentsiamet ettevõtja tegevuskulude analüüsil kulude dünaamika jälgimist ajas ja selle võrdlust THI dünaamikaga ning vee-ettevõtja tegevuskulude ja nende põhjal arvutatud statistiliste näitajate võrdlemist sarnaste vee-ettevõtjate näitajatega.

Juhendi punkti 4.6.1 kohaselt ei lülitata veeteenuse hinda ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu, sest maksmata arvete kulu lülitamine veeteenuse hinda ning seeläbi korrektselt arveid tasuvate isikute veeteenuse hinda ei ole põhjendatud ja õiglane korrektselt arveid tasuvate tarbijate suhtes. Samuti ei motiveeriks maksmata arvete kulu lülitamine veeteenuse hinda ettevõtjat võlgnikega tegelema. Veeteenuse hind, mis sisaldaks ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulusid ei vastaks ÜVVKS § 14 lg 2 ja selle alusel välja töötatud Juhendi punktis 4.6.1 toodud põhimõtetele.

VV poolt veeteenuse hinda lülitatavad muud tegevuskulud 1038,7 tuh €

VV on Hinnataotluse kohaselt prognoosinud kooskõlastatavas veeteenuse hinnas kajastuvateks muudeks tegevuskuludeks kokku 1038,7 tuh €. Veevaldkonna ja veeteenuse muude tegevuskulude summadest aastatel 2019-2022 ning Konkurentsiameti 2017 Otsuses põhjendatuks peetud veeteenuse kuludest annab ülevaate alljärgnev tabel (vt Tabel 14).

Tabel 14 Veeteenuse muud tegevuskulud

rida	Muud tegevuskulud	ühik	2017 Otsus	2019	2020	2021	2022
1	Muud tegevuskulud veevaldkonnas ³⁰	tuh €		1019,4	1046,0	1011,7	1040,8
2	Muutus	%			2,6	-3,3	2,9

³⁰ Aegreas on kajastatud veevaldkonna muud tegevuskulud, milles sisalduvad muu tegevuse (purgimisega) seotud kulud (moodustavad u 2% kuludest). Veeteenuse hinda lülitatav muude tegevuskulude (ilma purgimisele eristatud kuluta) summa on 1038,7 tuh € (vt rida 3 veerg 2022).

3	Veeteenuse hinda lülitatavad muud tegevuskulud	tuh €	733,7				1038,7
4	Vee ja reovee müügiimaht kokku	tuh m ³	1093,7	1348,8	1374,4	1407,9	1436,0
5	Muud tegevuskulud müügiimahu kohta veevaldkonnas	€/m ³		0,76	0,76	0,72	0,72
6	Veeteenuse hinda lülitatavad muud tegevuskulud müügiimahu kohta	€/m ³	0,67				0,72
7	Tarbijahinnaindeksi (THI) muutus	%			-0,4	4,6	19,5

*Statistikaameti³¹ andmetel oli THI muutus 2018.a-l 3,4%, 2019.a-l 2,3%, 2020.a-l -0,4% ja 2021.a-l 4,6%. Rahandusministeeriumi 2022.a suvise majandusprognoosi³² kohaselt on THI muutuseks prognoositud 2022.a-l 19,5%. THI muutus 2021.a-l 4,6% tähendab, et 2020.a hinnad on 2021.a-ks kasvanud 4,6% võrra.

Konkurentsiameti seisukoht muude tegevuskulude summa 1038,7 tuh € kohta

Tabelist (vt Tabel 14) nähtub, et Konkurentsiamet pidas 2017 Otsuses (regulatsiooniperioodiks 2017.a) põhjendatuks muid tegevuskulusid summas 733,7 tuh € (vt Tabel 14 rida 3 veerg „2017 Otsus“).

VV veevaldkonna tegelikud muud tegevuskulud olid 2019.a-l tasemel 1019,4 tuh €, suurenesid 2020.a-l mõnevõrra ning 2021.a-l vähenesid (vt Tabel 14 rida 1 ja 2 veerud 2019-2021). Regulatsiooniperioodiks prognoosib VV muude tegevuskulude 2,9%-list kasvu võrreldes 2021.a-ga ehk 2022.a kulude summaks 1040,8 tuh € (vt Tabel 14 rida 1 veerg 2022). Muude tegevuskulude erikulu veevaldkonnas on 2021.a-l vähenenud 0,72 €/le/m³ 2019-2020.a tasemelt 0,76 €/m³ (vt Tabel 14 rida 5 veerg 2019-2021).

Veeteenuse hinda lülitatavateks muudeks tegevuskuludeks prognoosib VV 1038,7 tuh € (vt Tabel 14 rida 3 veerg 2022). Konkurentsiameti eelmise otsusega võrreldes on VV regulatsiooniperioodiks prognoositud muude tegevuskulude kasvu 41,6% ($1038,7 / 733,7 \times 100 - 100 = 41,6$; vt Tabel 14 rida 3 veerud „2017 Otsus“ ja 2022). Samal perioodil on THI suurenenud ja prognoositud suurenema 31,7% [$100 \times (100 + 3,4) / 100 \times 100 + 2,3 / 100 \times (100 - 0,4) / 100 \times (100 + 4,6) / 100 \times (100 + 19,5) / 100 - 100 = 31,7$]. Seega on VV prognoositud muude tegevuskulude kasvu aastatel 2017-2022 (41,6%) suuremaks kui sama perioodi THI ehk hindade kallinemist kajastava kokkuvõtva indeksi muutus (31,9%). Samas on VV tegevuspiirkonda seoses haldusreformi muutustega (valdade liitumisega) lisandunud arvukalt uusi piirkondi sh nii 2018.a-l kui veelgi enam 2019.a-l. Näiteks on muude tegevuskulude erikulu müügiimahu suhtes (muude tegevuskulude summa jagatud võetud vee müügiimahu ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügiimahu summaga, vt Tabel 14 rida 4) olnud 2017 Otsuse andmetega 0,67 €/m³. 2019.a ja 2020.a-l, mil uued piirkonnad olid valdavalt lisandunud, on tegelikult muude tegevuskulude erikuluks kujunenud 0,76 €/m³ (2021.a-l 0,72 €/m³)³³. 2017. a-l ja käesolevalt teenindatavate piirkondade erinevust ilmestab muuhulgas torustike kogupikkuse (sh vee- ja kanalisatsioonitorustikud) kasv 2017.a 298 km-lt 466 km-le (ehk 56,4% regulatsiooniperioodil; müügiimaht on samal ajal suurenenud 31%). 2022.a-ks prognoositud andmetega kujuneb veevaldkonna muude tegevuskulude erikuluks 0,72 €/m³ (vt Tabel 14 rida 3 veerg 2022), mis on madalam aastate 2019-2020 erikulust ning sama 2021.a erikuluga.

Täiendava hinnangu andmiseks võrdles Konkurentsiamet VV muude tegevuskulude erikulu

³¹ Avaldatud <https://www.stat.ee/stat-tarbijahinnaindeksi-muutus>

³² Avaldatud 23.08.2022 <https://fin.ee/riigi-rahandus-ja-maksud/majandus-ja-rahandusprognoosid/rahandusministeeriumi-majandusprognoos>

³³ Tabelis 15 esitatust nähtub 2022.a andmete näitel, et purgimisega seotud kulude eristamisel on erikulule minimaalne mõju (vt read 5 ja 6 veerg 2022), mistõttu on võimalik üldistatuna anda hinnang erikulu osas ka veevaldkonna kohta esitatud andmete baasil.

Juhendi punktist 4.8.3 lähtuvalt teiste võrreldavate vee-ettevõtjate vastava näitajaga. VV-ga võrreldavad vee-ettevõtjad on sellised, kelle müüginahku ja torustike pikkuse suhe jääb VV müüginahku ja torustike pikkuse suhtega **3,1 tuh m³/km** [1436,0 (vt Tabel 14 rida 4 veerg 2022) / 466 (vt Tabel 4 rida 6 ja 8 veerg 2022) = 3,1] võrreldavasse vahemikku **1,8 – 4,3 tuh m³/km** s.t +/- 40% VV müüginahku ja torustike pikkuse suhtest. VV-ga võrreldavate vee-ettevõtjate muude tegevuskulude kaalutud keskmine erikulu on **0,72 €/m³**. Seega ei ületa VV poolt 2022.a-ks prognoositud andmetel kujunenud muude tegevuskulude erikulu **0,72 €/m³** võrreldavate ettevõtjate muude tegevuskulude kaalutud keskmist erikulu **0,72 €/m³**.

Kuna VV regulatsiooniperioodiks prognoositud muude tegevuskulude erikulu ei ületa võrreldavate vee-ettevõtjate vastavat näitajat ja on sarnane eelnevate aastate erikuluga, siis peab Konkurentsiamet põhjendatuks VV prognoositud erikulu **0,72 €/m³ ning seega veeteenuse hinda lülitatavaid muid tegevuskulusid summas **1038,7 tuh €** lähtuvalt ÜVVKS § 14 lg 2 p 1, 3 ja 4.**

7. Investeeringud

ÜVVKS § 14 lg 2 punktist 2 tulenevalt peab veeteenuse hind katma investeeringud olemasolevate ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni süsteemide jätkusuutlikkuse tagamiseks, mistõttu on oluline hinnata investeeringute põhjendatust veeteenuse hinnas. ÜVVKS § 14 lg 2 p 6 tulenevalt peab veeteenuse hind katma investeeringud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni, sealhulgas sademeveekanaliseerimise arendamiseks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava alusel konkreetse arenduspiirkonnas, kus ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ühendatakse rohkem kui 50 protsenti elamuid, mille ehitusluba on välja antud enne 1999. aasta 22. märtsi. ÜVVKS § 14² lg 10 on sätestatud Konkurentsiametile kohustus küsida valla- või linnavalitsuselt arvamust Hinnataotluse vastavuse kohta ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale. Valla- või linnavalitsuse ülesanne on läbi ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava **tagada ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni süsteemide jätkusuutlikkus**. Kohalik omavalitsus kinnitades vee-ettevõtja poolt prognoositud investeeringute vastavust ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale kindlustab, et investeeringute lülitamisega veeteenuse hinda on tagatud ka ÜVVKS § 14 lg 2 p 2 täitmine.

VV poolt Hinnataotluses kajastatud aastatel 2017 – 2022 teostatud ja teostatavad investeeringud on esitatud alljärgnevas tabelis (vt Tabel 15 ning käesoleva otsuse lisa 1 „AS Võru Vesi investeeringud“).

Tabel 15 VV investeeringud aastatel 2017 – 2022

rida	Veeteenuse investeeringud ettevõtte omavahenditest	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
1	Võetud vee teenus	tuh €	485,7	98,3	341,1	1414,0	1152,1	777,0
2	Reo- ja sademevee ärajuhtimine ja puhastamine	tuh €	729,2	132,2	452,7	2655,9	1587,9	2873,1
3	Veeteenusega seotud maa	tuh €	4,2	0,0	4,0	3,7	7,5	0,0
Veeteenuse hinda lülitatavad investeeringud kokku		tuh €	1219,1	230,5	797,9	4073,6	2747,5	3650,1
Veeteenuse hinna investeeringud ilma maata		tuh €	1214,9	230,5	793,8	4069,8	2740,0	3650,1
4	Lõpetamata ehitised aasta lõpus	tuh €						398,4

05.08.2022 saatis Konkurentsiamet Võru Linnavalitsusele ning Võru, Antsla, Rõuge ja Kanepi Vallavalitsusele järelepärimise arvamuse saamiseks VV Hinnataotluse vastavuse kohta ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale vastavalt ÜVVKS § 14² lg 10 sätestatule.

11.08.2022 Antsla Vallavalitsuselt, 16.08.2022 Võru Linnavalitsuselt ja Võru Vallavalitsuselt, 22.08.2022 Kanepi Linnavalitsuselt ja 25.08.2022 Rõuge Vallavalitsuselt saabunud vastuste

kohaselt on VV Hinnataotluses kajastatud investeeringud vastavuses kohaliku omavalitsuse poolt kinnitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavaga.

Tulenevalt ÜVVKS § 14 lg 2 p 2 ja 6 ning kohalike omavalitsuste kinnitustest, et Hinnataotluses kajastatud investeeringud vastavad ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale, loeb Konkurentsiamet põhjendatuks veeteenuse hinnas VV poolt aastatel 2017 - 2022 omavahendite ja kohustuste arvelt teostatud/teostatavad investeeringud summas 12 718,6 tuh € (1219,1 + 230,5 + 797,9 + 4073,6 + 2747,5 + 3650,1 = 12 718,6), millest 19,5 tuh € on maa ja 12 699,1 tuh € muu põhivara. Eelnevatele summadele lisandub lõpetamata ehitiste saldo 2022.a lõpus 398,4 tuh €.

8. Reguleeritava vara, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse arvestus

Reguleeritav vara ja kapitalikulu

Juhendi punkti 5.4 kohaselt on reguleeritava vara määramine vajalik kapitalikulu (põhivara kulumi) ja põhjendatud tulukuse arvutamiseks. Juhendi punkti 5.5 järgi arvestatakse teistele vee-ettevõtjatele tasutud liitumistasud reguleeritava vara hulka.

Juhendi punkti 5.6 järgi ei arvestata reguleeritava vara hulka :

- 1) põhivara, mida põhitegevuses ei kasutata;
- 2) pikaajalisi finantsinvesteeringuid;
- 3) immateriaalset põhivara (välja arvatud arvutitarkvara ja programmide litsentsid ning teistele vee-ettevõtjatele tasutud liitumistasud);
- 4) tagastamatu abi raames (sh sihtfinantseerimise teel) soetatud põhivara;
- 5) tarbijate poolt makstud liitumistasudest soetatud põhivara;
- 6) mittepõhjendatud investeeringuid.

Juhendi punkti 5.7 järgi kasutatakse reguleeritava vara väärtuse leidmisel põhivara bilansilist jääkmaksumust regulatsiooniperioodi lõpus. Kapitalikulu leidmisel kasutatakse raamatupidamises kajastuvat kulumit reguleeritavale varale.

Juhendi punktist 5.8 tulenevalt arvutatakse reguleeritav vara regulatsiooniperioodil alljärgnevalt:

$$RV = RV_r + KK,$$

kus:

- RV - reguleeritav vara;
 RV_r - reguleeritava põhivara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus;
 KK - käibekapital.

Juhendi punkti 5.9 kohaselt, mis tugineb senisele regulatsioonipraktikale, võetakse käibekapitali arvestuse aluseks 5% regulatsiooniperioodi lubatud müügitulust.

ÜVVKS § 14 lg 2 punkt 5 sätestab, et veeteenuse hind kujundatakse selliselt, et vee-ettevõtjal oleks tagatud põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt. Seega lähtub Konkurentsiamet reguleeritava vara leidmisel vaid vee-ettevõtja omavahendite ja tema poolt võetud laenukohustuste arvelt soetatud põhivara jääkmaksumusest ning selle hulka ei arvata tagastamatu abi raames ega tarbijate poolt tasutud liitumistasude arvelt soetatud põhivara.

Juhendi punkti 5.1 kohaselt on kapitalikulu veeteenuse hinda lülitav kulu, mis on seotud põhivara soetamisega. Juhendi punkti 5.2 kohaselt on kapitalikulu eesmärk põhivara soetamiseks tehtud kulutuste tagasiteenimine veeteenuse hinna kaudu põhivara kasuliku eluea vältel. Juhendi punkti 5.3 järgi arvestatakse kapitalikulu reguleeritavalt varalt. Kapitalikulu arvestatakse

reguleeritava vara hulka kuuluvalt amortiseeruvalt põhivaralt.

Põhjendatud tulukus

Juhendi punkti 2.8 kohaselt on põhjendatud tulukus ärikasum, mis leitakse reguleeritava vara väärtuse ja põhjendatud tulunormi korrutisena. Juhendi punktist 6.2 tulenevalt arvutatakse põhjendatud tulukus alljärgnevalt:

$$PT = r_p \times RV;$$

kus:

- PT - põhjendatud tulukus;
 r_p - põhjendatud tulunorm ($WACC$);
 RV - reguleeritav vara.

Konkurentsiamet kasutab Juhendi punkti 6.3 seisukohta, kus investeeritud varade tootlikkus ei ületa ettevõtte kaalutud keskmist kapitali hinda.

Konkurentsiamet on välja töötanud juhendmaterjali kaalutud keskmise kapitali hinna ($WACC$) leidmiseks kaugkütte-, elektri-, gaasi- ning vee-ettevõtjatele nimetusega „Juhend kaalutud keskmise kapitali hinna arvutamiseks“³⁴. Nimetatud juhendi punkti 5 Tabelis 11 on kajastatud kaalutud keskmine kapitali hind ($WACC$) vee-ettevõtjatele 4,81%.

8.1. Veeteenuse osutamisel kasutatav põhivara ja kapitalikulu

Alljärgnevalt annab Konkurentsiamet hinnangu VV poolt soetatud veeteenusega seotud põhivara lülitamise kohta reguleeritava vara koosseisu.

Hinnataotluses esitas VV andmed veevaldkonna (veeteenuse ja purgimisteenuse) põhivarade soetus- ja jääkmaksumuste, investeeringute ning kapitalikulu summade kohta (vt Tabel 16). Kuna ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 ja Juhendi p 5.7 lähtuvalt kasutab Konkurentsiamet reguleeritava vara arvestamisel ettevõtte omavahenditest ja kohustustest soetatud põhivara bilansilist jääkmaksumust, siis on alljärgnevas kajastatud ainult VV omavahendite ja laenukohustuste arvelt soetatud veevaldkonnas kasutatavate põhivarade arvestus, mis ei sisalda liitumistasude ja sihtfinantseerimise arvel teostatud investeeringuid.

Tabel 16 VV veevaldkonnaga seotud põhivara

rida	Veevaldkonna põhivara	ühik	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1	Põhivara soetusmaksumus aasta alguses (ilma lõpetamata ehitise ja maata)	tuh €	4577,5	5785,1	6013,5	6763,4	10 820,6	13 560,6
2	Põhivara jääkmaksumus aasta alguses (ilma lõpetamata ehitise ja maata)	tuh €	3135,7	3893,6	3912,9	4429,9	7310,0	9270,8
3	Investeeringud põhivarasse (ilma maata)	tuh €	1214,9	230,5	793,8	4069,8	2740,0	3650,1
4	Põhivara kulum (kapitalikulu)	tuh €	190,5	211,2	234,3	276,7	426,1	576,2
5	Keskmine kuluminorm soetusmaksumuse suhtes*	%	3,7	3,6	3,7	3,1	3,5	3,7
6	Muud muudatused soetusmaksumuses	tuh €	-7,3	-2,1	-43,9	-12,6	0,0	0,0
7	Muud muudatused jääkmaksumuses**	tuh €	-266,5	0,0	-42,5	-913,0	-353,0	0,0
8	Põhivara soetusmaksumus aasta lõpus	tuh €	5785,1	6013,5	6763,4	10 820,6	13 560,6	17 210,8
9	Põhivara jääkmaksumus aasta lõpus	tuh €	3893,6	3912,9	4429,9	7310,0	9270,8	12 344,7

³⁴ Kehtib alates 01.01.2020; „käskkiri 20.11.2019 nr 1-2/2019-019“, mis on avalikustatud Konkurentsiameti veebilehel <http://www.konkurentsiamet.ee>.

10	Lõpetamata ehitise aasta lõpus	tuh €						398,4
11	Maa	tuh €						99,3
12	Põhivara jääkmaksumus aasta lõpus koos lõpetamata ehitise ja maaga	tuh €						12 842,4

* Keskmise kuluminorm (rida 5) = kapitalikulu (rida 4) / [(põhivara soetusmaksumus aasta alguses (rida 1) + põhivara soetusmaksumus aasta lõpus (rida 8)) / 2] × 100.

** Muud muudatused jääkmaksumuses kajastab peamiselt valdadelt mitterahalise sissemaksena saadud varadele valdades arvestatud akumuleeritud kulumit. Nende varade algne soetusmaksumus sisaldub investeringutes.

VV poolt hinnataotlusega esitatud andmed investeringute kohta on esitatud käesoleva otsuse punktis 7. Konkurentsiamet pidas käesoleva otsuse punktis 7 põhjendatuks VV poolt aastatel 2017–2022 teostatud/teostatavaid veevaldkonnaga seotud investeringuid ilma maata summas 12 699,1 tuhande euro, mistõttu on põhjendatud arvestada nimetatud investeringud ka põhivara koosseisu.

Tabelist (vt Tabel 16) nähtub, et regulatsiooniperioodi alguses on VV omavahenditest ja laenukohustustest soetatud veevaldkonnas kasutatava vara soetusmaksumus 13 560,6 tuhande euro ning jääkmaksumus 9270,8 tuhande euro (vt Tabel 16 read 1 ja 2 veerg 2022).

Lisaks sellele on VV bilansis veeteenuse osutamiseks vajalikku vara, mis on soetatud sihtfinantseerimise vahenditest ning mida ei ole kajastatud ülaltoodud tabelis. Regulatsiooniperioodi lõpus on sihtfinantseerimise vahenditest soetatud veeteenuse osutamiseks kasutatavate varade jääkmaksumus kokku 31 892 tuhande euro.

VV poolt veeteenuse hinda lülitatud kapitalikulu 575,2 tuhande euro

Hinnataotluse kohaselt soovib VV veeteenuse hinda lülitada kapitalikulu summas 575,2 tuhande euro, millest 163,6 tuhande euro on võetud vee teenusel kasutatavate varade kapitalikulu, 411,5 tuhande euro reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamiseks kasutatavate varade kapitalikulu ning 0,1 tuhande euro põhiteenusega seotud lisateenuste osutamiseks seotud kapitalikulu.

Konkurentsiameti seisukoht kapitalikulu 575,2 tuhande euro kohta

ÜVVKS § 14 lg 2 p 2 ja 6 tulenevalt peab veeteenuse hind sisaldama investeringuid ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni jätkusuutlikkuse tagamiseks, mida veeteenuse hinnas väljendab kapitalikulu. Juhendi punkti 5.7 kohaselt kasutatakse kapitalikulu leidmisel ettevõtte raamatupidamises kajastuvat kulumit reguleeritavale varale. Hinnataotluse kohaselt kujuneb ettevõtte raamatupidamises kajastatud veevaldkonna varadelt arvestatud kapitalikuluks regulatsiooniperioodil 576,2 tuhande euro, millest purgimisteenusega on seotud 1,1 tuhande euro ja veeteenuse hinda soovitakse lülitada 575,2 tuhande euro.

Veevaldkonnaga seotud varade keskmiseks kapitalikulu normiks 2022.a-l kujuneb VV esitatud andmete kohaselt 3,7% (vt Tabel 16 rida 5 veerg 2022) ehk varade keskmiseks elueaks 27,0 aastat ($100 / 3,7 = 27,0$). VV varade keskmisest kasulikust elueast 27,0 aastat järeldub, et ettevõtja bilansis on valdavalt pikema kasuliku elueaga põhivarad.

Menetluse käigus esitatud/ selgitatud andmete kohaselt rakendab ettevõtja veeteenuse osutamiseks kasutatavatele omavahendite ja laenukohuste arvel soetatud põhivaradele (lülitatakse veeteenuse hinda läbi kulumit) järgmisi kuluminorme ja varade kasulikke eluiga:

<u>Põhivara</u>	<u>Kuluminorm</u>	<u>Kasulik eluiga</u>
Võrgustikud ja torustikud	2,1 – 3%	33,3 - 48 aastat
Tootmishooned	1,7 – 4%	25– 60 aastat

Masinad ja seadmed

3 - 20%

5 – 33 aastat

Konkurentsiamet võrdles VV raamatupidamises kasutatavaid varade eluigasid KIK-i poolt administreeritavate EL Ühtekuuluvusfondist toetatavate projektide Juhendmaterjalides³⁵ kajastatud varade arvestuslike kasulike eluigadega (vt Tabel 17), mis olid aluseks teostatud investeeringute tasuvusanalüüside koostamisel.

Tabel 17 KIK poolt soovitatud veeteenuse osutamisel kasutatavate varade eluead

	vara liik	KIK soovitus (eluiga aastat)
1	Võrgustikud, torustikud	40
2	Tootmishooned	40
3	Reservuaarid ja mahutid	40
4	Masinad ja seadmed	15

Eelnevatest andmetest nähtub, et VV poolt kasutatavad varade kasulikud eluead on osalt võrdsed, osalt lühemad ja osalt pikemad kui KIK poolt soovitatud eluead. **VV selgituste kohaselt rakendab ettevõtja osadele vanematele veeteenuse varadele lühemaid eluigasid, kuna need on ehitatud varasematel aastatel, kui ei kasutatud kaasaegseid ehitusmaterjale.** Seetõttu amortiseerub osa varasid kiiremini, kui veemajandusprojektide raames rajatud veeteenusega seotud põhivara. Veemajandusprojektide raames rajatud omavahendite ja kohustuste arvel soetatud varadele rakendab VV kasulikke eluigasid, mis ei ole väiksemad **KIK Juhendmaterjalides soovitatust.**

Kuna veemajandusprojektide raames omavahendite ja kohustuste arvel soetatud ning veeteenuse hinda lülitatava põhivara amortiseerimisel rakendab VV eluigasid, mis ei ole lühemad KIK Juhendmaterjalides kajastatud varade arvestuslikest kasulikest eluigadest ning varasemalt soetatud varade puhul lähtub VV varade eeldatavast kasutuseast, peab Konkurentsiamet põhjendatuks VV poolt rakendatavaid kapitalikulunorme.

Tulenevalt sellest, et Konkurentsiamet on lugenud põhjendatuks VV poolt rakendatavad kapitalikulunormid ja määratlenud VV omavahendite ja kohustuste arvel soetatud veeteenuse osutamiseks kasutatava põhivara, millelt kapitalikulu leitakse (vt Tabel 16 rida 1 veerg 2022) ning eristatud on purgimisteenusega seotud osa, loeb Konkurentsiamet ÜVVKS § 14 lg 2 p 2 ja 6 tulenevalt põhjendatuks VV omavahendite ja kohustuste arvelt soetatud veeteenuse osutamiseks kasutatavate varadelt arvestatud kapitalikulu summas 575,2 tuh € lülitamist veeteenuse hinda (sh 163,6 tuh € võetud vee teenusel kasutatavate varade kapitalikulu, 411,5 tuh € reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamiseks kasutatavate varade kapitalikulu ning 0,1 tuh € põhiteenusega seotud lisateenuste osutamise seotud kapitalikulu).

Reguleeritav vara

Kontrollimaks ettevõtja poolt veeteenuse hinda lülitatava tulukuse suuruse põhjendatust peab Konkurentsiamet Juhendi punktist 5.4 lähtuvalt leidma VV reguleeritava vara väärtuse.

³⁵ 1) Keskkonnaministri 01.07.2009.a määruse nr 34 lisa 2 “Juhendmaterjal projekti teostatavusuuringu, finants- ja majandusanalüüsi ning keskkonnamõtjude eelhinnangu koostamiseks, kui projekti kaasrahastamise taotlus esitatakse Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondile“ II osa p 10 kajastatud varade kasulikud eluead. (perioodi 2007-2013 ÜF toetuste puhul);
2) Keskkonnaministri 22.12.2014 määruse nr 59 lisa 2 “Juhendmaterjal Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondi rahastamisaotlusega seotud projekti majandus- ja finantsanalüüsi koostamiseks“ p 9 kajastatud varade kasulikud eluead (perioodi 2014-2020 ÜF toetuste puhul).

Tabelist (vt Tabel 16 rida 12 veerg 2022) nähtub, et **VV omavahenditest ja laenukohustustest soetatud ning veevaldkonnas kasutatavate põhivarade jääkmaksumus 2022.a lõpus on 12 842,4 tuh €**, millest purgimisteenusega on seotud 21,2 tuh € ning veeteenuse osutamiseks kasutatava vara jääkmaksumuseks **12 821,2 tuh €**. Juhendi p 5.8 lähtuvalt leitakse reguleeritava vara liites regulatsiooniperioodi lõpu reguleeritava põhivara jääkmaksumusele käibekapitali väärtus. Lähtuvalt Juhendi p-st 5.9 on käibekapital 5% lubatud müügitulust.

VV regulatsiooniperioodi müügituluks kujuneb käesoleva otsuse kohaselt 2449,7 tuh € (vt Tabel 20 rida 10), millest lähtuvalt on käibekapital **122,5 tuh €** ($2449,7 \times 5 / 100 = 122,5$). Seega kujuneb VV reguleeritava vara väärtus järgmiselt: põhivara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus 12 821,2 tuh € + käibekapital 122,5 tuh € = 12 943,7 tuh €.

Konkurentsiamet loeb põhjendatuks VV reguleeritava vara väärtuse summas 12 943,7 tuh €, kuna nimetatud suurus põhineb ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 kajastatul ega sisalda tarbijate liitumistasudest või sihtfinantseerimise abil soetatud vara.

8.2. Põhjendatud tulukus

VV poolt taotletav veeteenuse hinda lülitatud tulukus summas 419,8 tuh €

VV poolt esitatud Hinnataotluses soovib ettevõtja kooskõlastatavasse veeteenuse hinda lülitada tulukust summas 419,8 tuh €, sh tasusse võetud vee eest summas 128,1 tuh €, tasusse reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest summas 291,7 tuh €, põhiteenustega seotud lisateenuste hindadesse kokku 0,02 tuh €.

Konkurentsiameti seisukoht tulukuse 419,8 tuh € osas

Monopoolsete ettevõtete tulunorm peab olema piiratud, mida sätestab ka ÜVVKS § 14 lg 2 punkt 5 s.t, et veeteenuse hind peab olema kujundatud selliselt, et oleks tagatud põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt. VV on Võrumaal ja Põlvamaal veeteenuseid pakkuv monopoolne ettevõtte, mistõttu tarbijatel puudub võimalus osta ühisveevärgi ja-kanalisatsiooniteenust konkureerivatelt ettevõtjatelt.

ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 tulenevalt peab veeteenuse hind tagama põhjendatud tulukuse vee-ettevõtja poolt **investeeritud kapitalilt**. Investeeritud kapital ehk reguleeritava vara on Juhendi punktist 5.7 või 5.12 ja 5.8 tulenevalt ettevõtja raamatupidamises kajastatud reguleeritavas tegevuses kasutatava põhivara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus, millele on lisatud käibekapital (vt otsuse p 8.1). Juhendi punkti 2.8 kohaselt leitakse põhjendatud tulukus reguleeritavale varale põhjendatud tulunormi rakendamisel.

Käesoleva otsuse punktis 8.1 on Konkurentsiamet lugenud põhjendatuks VV reguleeritava vara väärtuse summas 12 964,9 tuh €. Juhendi punktist 6 lähtuvalt kontrollib Konkurentsiamet ettevõtja poolt veeteenuse hinda lülitatava tulukuse põhjendatust rakendades reguleeritava vara väärtusele 12 943,7 tuh € põhjendatud tulunormi (**WACC**) **4,81%**. Lähtuvalt Juhendi p 6 kujuneb maksimaalseks veeteenuse hinda lülitatavaks põhjendatud tulukuseks **622,6 tuh €** (reguleeritava vara 12 943,7 tuh € $\times$ WACC 4,81% = 622,6 tuh €). VV lülitab veeteenuse hinda tulukust **419,8 tuh €**, mis ei ületa Juhendi punkti 6 põhimõtete kohaselt arvatud põhjendatud tulukuse maksimaalset summat 622,6 tuh €.

ÜVVKS § 14 lg-s 10 on sätestatud, et juhul, kui ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamiseks on saadud toetust riiklikest või Euroopa Liidu vahenditest, nii nagu see on toimunud VV puhul, tuleb veeteenuse hinna kooskõlastamisel kontrollida, kas veeteenuse hind tagab tagastamatu abi saamiseks võetud kohustuste täitmise (Juhendi p 7.4).

Konkurentsiamet koostas tabeli (vt Tabel 18) kontrollimaks, kas VV poolt taotletav müügitulu on piisav tagamaks vee-ettevõtjale piisavat vaba raha ÜVVKS § 14 lg 10 tulenevate, mõistlikel tingimustel võetud finantskohustuste katmiseks.

Tabel 18 Vaba raha

	KULUKOMPONENDID	Summa (tuh €)
1.	Vee erikasutusõiguse tasu	75,1
2.	Saastetasu	32,0
3.	Elektrienergia kulu	308,9
4.	Muud tegevuskulud	1038,7
5.	Laenukohustused	142,5
6.	Järelevalvetasu	4,9
7.	Põhjendatud väljaminev kassavoog regulatsiooniperioodil (ridade 1-6 summa)	1602,1
8.	Veeteenuse hinnaga saadav müügitulu (sissetulev kassavoog)	2454,6
9.	Vaba raha	852,5

Tabelist (vt Tabel 18 ja Tabel 21) selgub, et VV kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hinnaga saadav müügitulu on 2454,6 tuh € (vt Tabel 18 rida 8 ja Tabel 21 rida 4). Samas on ettevõtte põhjendatud kulutuste ja laenukohustuste summa kokku 1602,1 tuh € (vt Tabel 18 rida 7) s.h veeteenusega seotud laenukohustuste katmiseks minev summa 142,5 tuh € (vt Tabel 18 rida 5). Seega on vee-ettevõtjale tagatud läbi veeteenuse hinna peale põhjendatud kulude ja laenukohustuste kandmist vaba raha 852,5 tuh € (vt Tabel 18 rida 9).

VV poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hind tagab müügitulu, mis võimaldab ÜVVKS § 14 lg 2 ning ÜVVKS § 14 lg 10 täitmist, kuna veeteenuse hinnaga on tagatud põhjendatud kulude katmine, mõistlikel tingimustel võetud finantskohustuste tagasimaksmine (vt Tabel 18 rida 5) ning vee-ettevõtjale jääb vaba raha 852,5 tuh € (vt Tabel 18 rida 9) ettevõtte jätkusuutlikuks majandustegevuseks.

Konkurentsiameti poolt Juhendi punktis 6 toodud põhimõtete kohaselt arvatud põhjendatud tulukus 662,6 tuh € on 202,8 tuh € ($662,6 - 419,8 = 202,8$) võrra suurem summast, mida VV soovib lülitada veeteenuse hinda. Hinnataotlusega on ettevõtja soovinud mitte lülitada klientide veeteenuse hinda kogu lubatud põhjendatud tulukuse summat ning ettevõtte jätkusuutlikkuse tagamiseks piisab põhjendatud tulukuse summast 419,8 tuh €.

* Muudatus viimase lõigu teisel real, vastavalt Konkurentsiameti kirjale nr 9-2/22-0099-035-19.

9. Põhiteenustega seotud teenuste hinnakiri

VV soovib kooskõlastada Konkurentsiametiga põhiteenustega seotud teenuste hinnad, sest kooskõlastamiseks esitatud teenuste osas on VV teenuse osutamisel ainuõigust omavaks ettevõtjaks ning klientidel puudub valikuvõimalus osta sama teenust mõnelt teiselt teenusepakkujalt.

VV poolt taotletud põhiteenusega seotud teenuste hinnad

VV poolt esitatud Hinnataotluses soovib ettevõtja kooskõlastada lisaks veeteenuse hinnale ka põhiteenusega seotud teenuste hinnakirja. VV poolt taotletavate põhiteenusega seotud teenuste müügitulu ja hindade kujunemine on toodud alljärgnevas tabelis:

Tabel 19 Põhiteenustega seotud teenuste hinnad ja kogumüügitulu

rida	Teenus	Töö- jõu- kulud (€)	Muud teenusega seotud kulud (€)	Sead- mete kulum (€)	Põhjen- datud tulukus (€)	Ühe teenuse kulud kokku (€)	Järele- valve- tasu (€)	Ühe teenuse tasu (€)	Müügi- maht (näit tk)	Müügi- tulu (€)
1	Vearvesti plommimine	14,89	10,56	0,69	0,06	26,20	0,05	26,25	7	183,75
2	Vee- või kanalisatsiooniühenduse sulgemine/avamine päeva jooksul maakraanist	14,89	10,56	0,69	0,06	26,20	0,05	26,25	20	525,00
3	Vee- või kanalisatsiooniühenduse sulgemine/avamine perioodiks, koos vearvesti demonteerimise/ paigaldamisega (1x tasu)	17,87	15,41	1,02	0,08	34,38	0,07	34,45	50	1722,50
4	Vee või kanalisatsiooniühenduse sulgemine ja avamine rohkem kui ühest punktist, ühe päeva jooksul	23,81	19,87	0,84	0,11	44,63	0,09	44,72	5	223,60
5	Kiire sulgemine seoses avariiga	47,63	39,74	1,40	0,21	88,98	0,18	89,16	1	89,16
6	Tehniliste tingimuste väljastamine rohkem, kui ühele kinnistule/ tänavale	57,50	5,75	0,00	0,15	63,40	0,13	63,53	1	63,53
7	Tehniliste tingimuste väljastamine ühele kinnistule, va tänavad	20,92	2,09	0,00	0,06	23,07	0,05	23,12	5	115,60
8	Liitumistingimuste väljastamine ühele kinnistule	20,92	2,09	0,00	0,06	23,07	0,05	23,12	150	3468,00
9	Projekti kooskõlastamine pindalaga kuni 1 ha	18,82	1,88	0,00	0,05	20,75	0,04	20,79	50	1039,50
10	Projekti kooskõlastamine pindalaga kuni 1 - 5 ha	36,60	3,66	0,00	0,10	40,36	0,08	40,44	20	808,80
11	Projekti kooskõlastamine pindalaga alates 5 ha	66,93	6,69	0,00	0,18	73,80	0,15	73,95	7	517,65
12	Projekti kooskõlastamine väljaspool ÜVK piirkonda	18,82	1,88	0,00	0,05	20,75	0,04	20,79	3	62,37
13	Kinnistu veetarbimise koondite koostamine ja väljastamine majandusaastale eelnevate majandusaastate kohta	11,51	1,15	0,00	0,03	12,69	0,03	12,72	3	38,16
14	Veemõõtja taatlemine kliendi soovil enne taatlus-perioodi lõppu (lisandub taatlemise kulu)	11,91	18,51	0,69	0,07	31,18	0,06	31,24	5	156,20
15	Kaugloetava vearvesti logi koostamine	17,87	10,86	0,00	0,07	28,80	0,06	28,86	3	86,58
S	Kokku kõigi lisateenuste hinnas									9100,40

KonkS § 15 tulenevalt on olulist vahendit, sealhulgas loomulikku monopoli omavaks ettevõtja, kelle omandis, valduses või opereerimisel on võrgustik, infrastruktuur või muu oluline vahend, mida teisel isikul ei ole võimalik või ei ole majanduslikult otstarbekas dubleerida, kuid millele juurdepääsuta või mille olemasoluta ei ole võimalik kaubaturul tegutseda. Kuna VV tegevus vastab KonkS § 15 sätestatule ka põhiteenustega seotud teenuste osas, on ta oma tegevuspiirkonnas nende osas monopoolses seisundis olev ettevõtte. Põhiteenustega seotud teenused on sealsete elanike jaoks teenused, mida ei ole võimalik osta kelleltki teiselt peale VV, mistõttu tuleb ka põhiteenustega seotud teenuste hinnakiri kooskõlastada Konkurentsiametiga.

VV on põhiteenustega seotud teenuste tasu kujundamisel lähtunud teenuse osutamisel tekkivatest

kuludest, näiteks tööjõukulu, transpordikulu, postikulu, üldkulud, seadmete kulum. Lisaks on hinda lülitatud tulukus konkreetse teenuse osutamise käibekapitalilt ning järelevalvetasu lähtuvalt KonkS §-des 53¹, 53² ja 53³ sätestatust.

Kuna ettevõtja on iga toote või teenuse tasu arvutamise aluseks olevate kulude eristamisel lähtunud tegelikest teenuse osutamisega seotud ja selleks vajalikest kuludest ning järjepidevalt kohaldatavatest ja objektiivselt põhjendatud arvestuspõhimõtetest, siis on selline lähenemine kooskõlas KonkS § 18¹, ÜVVKS § 7² ja ÜVVKS § 14 lg 2 sätestatuga. **Seega loeb Konkurentsiamet põhjendatuks VV põhiteenustega seotud teenuste hinnakirja järgmiselt:**

Veearvesti plommimine	26,25 €/kord
Vee- või kanalisatsiooniühenduse sulgemine/avamine päeva jooksul maakraanist	26,25 €/kord
Vee- või kanalisatsiooniühenduse sulgemine/avamine perioodiks, koos veearvesti demonteerimise/ paigaldamisega (1x tasu)	34,45 €/kord
Vee või kanalisatsiooniühenduse sulgemine ja avamine rohkem kui ühest punktist, ühe päeva jooksul	44,72 €/kord
Kiire sulgemine seoses avariiga	89,16 €/kord
Tehniliste tingimuste väljastamine rohkem, kui ühele kinnistule/ tänavale	63,53 €/tk
Tehniliste tingimuste väljastamine ühele kinnistule, va tänavad	23,12 €/tk
Liitumistingimuste väljastamine ühele kinnistule	23,12 €/tk
Projekti kooskõlastamine pindalaga kuni 1 ha	20,79 €/tk
Projekti kooskõlastamine pindalaga kuni 1 - 5 ha	40,44 €/tk
Projekti kooskõlastamine pindalaga alates 5 ha	73,95 €/tk
Projekti kooskõlastamine väljaspool ÜVK piirkonda	20,79 €/tk
Kinnistu veetarbimise koondite koostamine ja väljastamine majandusaastale eelnevate majandusaastate kohta	12,72 €/objekt
Veemõõtja taatlemine kliendi soovil enne taatlus-perioodi lõppu (lisandub taatlemise kulu)	31,24 €/kord
Kaugloetava veearvesti logi koostamine	28,86 €/objekt

10. Veeteenuse hind

Juhendi punkti 7.1 järgi on veeteenuse hindade arvutamise aluseks lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil ($T_{lubatud}$). Juhendi punkti 7.2 kohaselt lülitatakse veeteenuse hindadesse alljärgnevad kulud:

- 1) tegevuskulud;
- 2) kapitalikulu;
- 3) põhjendatud tulukus.

Juhendi punktist 7.3 tulenevalt kujuneb lubatud müügitulu alljärgneva võrrandi alusel:

$$T_{lubatud} = TK + A + PT,$$

kus:

- $T_{lubatud}$ - lubatud müügitulu;
 TK - tegevuskulud;
 A - kapitalikulu;

PT - põhjendatud tulukus.

Juhendi punkti 7.5 järgi peab lubatud müügitulu jagamine erinevate veeteenuste vahel olema põhjendatud ja vastama alljärgnevale võrrandile:

$$T_{lubatud} = \sum T_{lubatud_n},$$

kus:

$T_{lubatud}$ - vastava veeteenuse lubatud müügitulu;

n - veeteenus.

Tulenevalt Juhendi punktist 7.6 leitakse lubatud müügitulu alusel konkreetseid veeteenuse hinnad järgmiselt:

$$hind_n = \frac{T_{lubatud_n}}{m_n} \text{ (€/m}^3\text{)}$$

kus:

$T_{lubatud_n}$ - vastava veeteenuse lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil;

m_n - vastava ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni teenuse müügimaht regulatsiooniperioodil;

$hind_n$ - vastava veeteenuse hind regulatsiooniperioodil.

Käesoleva otsuse punktis 5 on Konkurentsiamet lugenud põhjendatuks VV poolt prognoositud müügimahud, punktis 6 tegevuskulud ning punktis 8 VV kapitalikulu ja tulukuse, mille põhjal kujunevad veeteenuse hinnad alljärgnevas tabelis kajastatuks (vt Tabel 20).

Tabel 20 Veeteenuse hinna kujunemine

rida	Veeteenuse hind	ühik	Tasu võetud vee eest	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	Lisa-teenused	KOKKU
1	Müügimaht	tuh m ³	731,0	705,0		
2	Mittekontrollitavad kulud	tuh €	75,1	32,0	0,0	107,1
3	Vee erikasutusõiguse tasu	tuh €	75,1	0,0		75,1
4	Saastetasu	tuh €	0,0	32,0		32,0
5	Kontrollitavad kulud	tuh €	597,9	740,7	9,0	1347,6
6	Elektrienergia kulu	tuh €	101,2	207,7		308,9
7	Muud tegevuskulud	tuh €	496,7	533,1	9,0	1038,7
8	Kapitalikulu	tuh €	163,6	411,5	0,1	575,2
9	Põhjendatud tulukus	tuh €	128,1	291,7	0,02	419,8
10	Lubatud müügitulu	tuh €	964,6	1476,0	9,1	2449,7
11	Järelevalvetasu	tuh €	1,9	3,0	0,02	4,9
12	Lubatud müügitulu koos järelevalvetasuga	tuh €	966,5	1478,9	9,1	2454,6
13	Veeteenuse hind	€/m³	1,32	2,10		

KonkS § 18¹ on sätestatud eri- või ainuõigust või olulist vahendit omava ettevõtja kohustus pidada eraldi arvestust iga toote või teenusega seotud tulude ja kulude kohta, lähtudes järjepidevalt kohaldatavatest ja objektiivselt põhjendatud arvestuspõhimõtetest, mis tuleb selgelt kindlaks määrata ettevõtja sise-eeskirjades. Tulude ja kulude arvestus peab võimaldama hinnata, kas ettevõtja toote või teenuse hind on mõistlikus vahekorras toote või teenuse väärtusega.

ÜVVK § 7² lg 1 kohaselt peab vee-ettevõtja lisaks KonkS §-s 18¹ sätestatud nõude täitmisele pidama oma raamatupidamises kulude kohta eraldi arvestust järgmiste tegevuste kaupa:

- 1) veevarustus;
- 2) reovee ärajuhtimine ja puhastamine;
- 3) sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimine;
- 4) käesoleva lõike punktides 1–3 nimetatud tegevustega seotud lisateenused;
- 5) liitumistasud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise eest;
- 6) muu tegevus.

KonkS § 18¹ ja ÜVVKS § 7² lg 1 täitmine vee-ettevõtja poolt võimaldab Konkurentsiametil hinnata, kas iga teenuse osutamiseks tehtavad kulud saavad kaetud vastava teenuse hinnaga.

VV on veeteenuste hinnad kujundanud järgmiselt:

- 1) Vee erikasutusõiguse tasu on VV täies ulatuses lülitanud tasusse võetud vee eest. Kuna vee erikasutusõiguse tasu on otseselt seotud võetud vee teenuse osutamisega ning iga teenuse osutamiseks tehtud kulu peab kajastuma vastava teenuse hinnas, siis peab Konkurentsiamet põhjendatuks vee erikasutusõiguse tasu lülitamist tasusse võetud vee eest.
- 2) Saastetasu kulu on VV täies ulatuses lülitanud tasusse reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest. Kuna saastetasu on otseselt seotud reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamisega ning iga teenuse osutamiseks tehtud kulu peab kajastuma vastava teenuse hinnas, siis peab Konkurentsiamet põhjendatuks saastetasu kulu lülitamist tasusse reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest.
- 3) Elektrienergia kulu on VV jaganud võetud vee teenuse ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse vahel võttes aluseks konkreetse teenuse osutamiseks kasutatavate tarbimispunktide elektrienergia kulu. Konkurentsiamet peab põhjendatuks VV poolt kasutatud elektrikulu jagamise põhimõtteid, sest:
  - a) põhjendatud on võetud vee teenuse osutamisega seotud objektide elektrikulu lülitamine tasusse võetud vee eest, kuna iga teenuse osutamiseks tehtav kulu peab leidma katet läbi selle teenuse hinna;
  - b) põhjendatud on otseselt reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamisega seotud objektide elektrikulu lülitamine reovee ärajuhtimise ja puhastamise tasusse, kuna iga teenuse osutamiseks tehtav kulu peab leidma katet läbi selle teenuse hinna.
- 4) Muud tegevuskulud on VV jaganud vastavalt sellele, millise teenuse osutamiseks kulu tehti. Muud tegevuskulud, mida tehakse üheaegselt mitme veeteenuse osutamiseks (sh üldhalduse kulud) on ettevõtja jaganud erinevate veeteenuste vahel lähtudes tööaja proportsioonist erinevate teenuste vahel. Konkurentsiamet peab põhjendatuks VV poolt kasutatud muude tegevuskulude jagamise põhimõtteid, kuna iga teenuse osutamiseks tehtud kulu peab kajastuma vastava teenuse hinnas ning üheaegselt mitme teenuse osutamiseks tehtavad kulud on põhjendatud jagada sellisest põhimõttest lähtudes, mis ettevõtja hinnangul kõige paremini näitab, kui palju on vaja üldist ressursi vastavasse valdkonda lülitada.
- 5) Kapitalikulu on VV jaganud võetud vee teenuse ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse vahel võttes aluseks konkreetse teenuse osutamiseks kasutatavate varade kapitalikulu. Üheaegselt mitme veeteenuse osutamisega seotud varade kapitalikulu on jagatud erinevate veeteenuste vahel vastava veeteenuse tööaja proportsiooni alusel. Konkurentsiamet peab põhjendatuks VV poolt kasutatud kapitalikulu jagamise põhimõtteid, kuna iga teenuse osutamiseks kasutatava varaga seotud kulu peab kajastuma vastava teenuse hinnas.
- 6) Tulukuse on VV jaganud võetud vee teenuse ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse vahel lähtudes konkreetse teenusega seotud reguleeritava vara väärtusest. Üheaegselt mitme teenuse osutamiseks seotud varadelt arvestatud põhjendatud tulukus on jagatud erinevate

veeteenuste vahel vastava veeteenuse tööaja proportsiooni alusel. Konkurentsiamet peab põhjendatuks VV poolt kasutatud tulukuse jagamise põhimõtteid, kuna iga teenuse osutamiseks kasutatav vee-ettevõtja omavahenditest ja laenukohustustest soetatud vara peab võimaldama tagada põhjendatud tulukuse vastava veeteenuse hinnas.

Järelevalvetasu

01.01.2022 jõustunud ÜVVKS § 1 lg 1² järgi maksab vee-ettevõtja järelevalvetasu KonkS sätestatud alustel ja korras.

01.01.2022 jõustunud KonkS-i muudatuste kohaselt tuleb eriseadustega reguleeritud turgudel tegutsevatel ettevõtjatel tasuda Konkurentsiametile järelevalvetasu – KonkS § 53¹ lg 1. KonkS § 53¹ lg 2 kohaselt loetakse eriseadusteks elektrituruseadus, kaugkütteseadus, lennundusseadus, maagaasiseadus, postiseadus, sadamaseadus ning ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seadus. KonkS § 53¹ lg 4 tulenevalt maksavad ettevõtjad, kelle teenuste hindasid ja tasusid kooskõlastab Konkurentsiamet, järelevalvetasu vastavalt iga võrgu- või tegevuspiirkonna kohta antud haldusaktis märgitud müügitulule vastavalt KonkS § 53² sätestatud järelevalvetasu määrale. KonkS § 53² lg 1, § 53¹ lg 5 p 4 ja § 53³ lg 1 ja 2 tulenevalt on rahastamiskohustusega vee-ettevõtjate ja isikute, kelle suhtes kohalduvad ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduses vee-ettevõtja kohta sätestatud nõuded ja kohustused, kellel on veeteenuse hinna kooskõlastamise kohustus, järelevalvetasu määr on 0,2 protsenti talle kalendriaasta 15. juuli seisuga antud haldusaktis märgitud müügitulust, mida makstakse üks kord kalendriaastas.

KonkS § 53³ lg 5 ja 6 tulenevalt teeb Konkurentsiamet järelevalvetasu saamiseks igal kalendriaastal hiljemalt 31. augustil ettevõtjatele teatavaks vastavasisulise korralduse, märkides kohaldatava järelevalvetasu määra, maksmisele kuuluva järelevalvetasu summa ja maksmise tähtaja, mis on igal kalendriaastal hiljemalt 30 september. KonkS § 53³ lg 7 tulenevalt laekub järelevalvetasu riigieelarvesse.

VV on lähtuvalt KonkS § 53¹, 53² ja 53³ sätestatud järelevalvetasu kohustusest arvestanud hinnataotluses 0,2 protsenti ettevõtja veeteenuse põhjendatud kulude ja tulukuse alusel kujunevast regulatsiooniperioodi müügitulust järelevalvetasu summas 4,9 tuh €, mille lülitab veeteenuse hinda vastavalt konkreetse veeteenuse müügitulule (vt Tabel 20 rida 10). Võttes arvesse, et vee-ettevõtjal lasub alates 2022.a-st, millal ettevõtja kooskõlastatavat veeteenuse hinda rakendab, KonkS § 53² lg 1, § 53¹ lg 5 p 4 ja § 53³ lg 1 ja 2 tulenev kohustus tasuda Konkurentsiametile järelevalvetasu, siis on põhjendatud lülitada järelevalvetasu summas 4,9 tuh € veeteenuse hinnaga saadava müügitulu hulka (vt Tabel 20 rida 12 veerg KOKKU).

Kokkuvõtvalt on Konkurentsiamet seisukohal, et VV on jaganud ÜVVKS § 14 lg 2 alusel kujundatud lubatud müügitulu erinevate veeteenuste vahel lähtudes ÜVVKS § 7² lg 1 ja KonkS § 18¹. Konkreetse veeteenuse müügitulu jagamisel Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud müügitulahuga on saadud konkreetne veeteenuse hind (vt Tabel 20 rida 13).

11. Lubatud müügitulu kooskõlastatavate veeteenuste hindadega

Vastavalt Juhendi punktile 7.5 kontrollib Konkurentsiamet, et erinevate veeteenuste osutamise eest saadav tulu kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hinnaga ei ületa ÜVVKS § 14 lg 2 alusel leitud lubatud müügitulu.

Tabel 21 Veeteenuse müügitulu regulatsiooniperioodil

rida	Veeteenuse hinnaga saadav tulu	Müügimaht (tuh m ³)	Veeteenuse hind (€/m ³)	Müügitulu (tuh €)
1.	Tasu võetud vee eest	731,0	1,32	964,9
2.	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	705,0	2,10	1480,6
3.	Põhiteenustega seotud lisateenused			9,1
4.	Veeteenuse hinnaga saadav müügitulu			2454,6
5.	Lubatud müügitulu koos järelevalvetasuga			2454,6

Konkurentsiamet on kontrolli tulemusena leidnud, et erinevate veeteenuse hindadega saadav planeeritav tulu 2454,6 tuh € (vt Tabel 21 rida 4) ei ületa ÜVVKS § 14 lg 2 alusel kujunenud lubatud müügitulu koos järelevalvetasuga summas 2454,6 tuh € (vt Tabel 21 rida 5 ja Tabel 20 rida 12 veerg Kokku).

Lähtudes eeltoodust ning juhindudes KonkS § 18¹; ÜVVKS § 1 lg 1², ÜVVKS § 7² lg 1, 2, 3; ÜVVKS § 14; ÜVVKS § 14² ja Juhendist

otsustan:

- 1) Kooskõlastada AS Võru Vesi poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hinnad alljärgnevalt:

tasu võetud vee eest	1,32 €/m³
tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	2,10 €/m³

Reovee ärajuhtimise ja puhastamise tasu kehtib Võru linnas ja endises Võru, Antsla, Sõmerpalu ja Kanepi vallas AS Võru Vesi klientidele, kelle poolt ühiskanalisatsiooni juhitava reovee kontsentratsioon ei ületa ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kasutamise eeskirjades (vt käesoleva otsuse punktis 4 loetletud õigusaktide nimekiri) osundatud piirväärtuseid (vt Tabel 3 veerg „Piirväärtus“).

Endises Haanja, Valgjärve, Orava, Lasva ja Urvaste vallas kehtib ülaltoodud tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest vee-ettevõtja ja kliendi vahel sõlmitud ühisveevärgi ja kanalisatsiooni kasutamise lepinguga kehtestatud maksimaalsete reoainete sisalduseni või ÜVVKS § 10 lõike 2 alusel kehtestatud ühiskanalisatsiooni juhittavate ohtlike ainete maksimaalsete piirväärtusteni.

- 2) Kooskõlastada AS Võru Vesi põhiteenustega seotud lisateenuste hinnakiri:

Veearvesti plommimine	26,25 €/kord
Vee- või kanalisatsiooniühenduse sulgemine/avamine päeva jooksul maakraanist	26,25 €/kord
Vee- või kanalisatsiooniühenduse sulgemine/avamine perioodiks, koos veearvesti demonteerimise/ paigaldamisega (1x tasu)	34,45 €/kord
Vee või kanalisatsiooniühenduse sulgemine ja avamine rohkem kui ühest punktist, ühe päeva jooksul	44,72 €/kord
Kiire sulgemine seoses avariiga	89,16 €/kord

Tehniliste tingimuste väljastamine rohkem, kui ühele kinnistule/ tänavale	63,53 €/tk
Tehniliste tingimuste väljastamine ühele kinnistule, va tänavad	23,12 €/tk
Liitumistingimuste väljastamine ühele kinnistule	23,12 €/tk
Projekti kooskõlastamine pindalaga kuni 1 ha	20,79 €/tk
Projekti kooskõlastamine pindalaga kuni 1 - 5 ha	40,44 €/tk
Projekti kooskõlastamine pindalaga alates 5 ha	73,95 €/tk
Projekti kooskõlastamine väljaspool ÜVK piirkonda	20,79 €/tk
Kinnistu veetarbimise koondite koostamine ja väljastamine majandusaastale eelnevate majandusaastate kohta	12,72 €/objekt
Veemõõtja taatlemine kliendi soovil enne taatlus-perioodi lõppu (lisandub taatlemise kulu)	31,24 €/kord
Kaugloetava veearvesti logi koostamine	28,86 €/objekt

Lähtuvalt ÜVVKS § 14¹ lg 1 määrab vee-ettevõtja vastavalt ÜVVKS § 14² kooskõlastatud veeteenuse hinna 60 päeva jooksul pärast hinna kooskõlastamise otsuse vastuvõtmist ja avalikustab selle vähemalt 30 päeva enne hinna kehtima hakkamist kohaliku omavalitsuse üksuse või vee-ettevõtja veebilehel ning üks kord vähemalt ühes kohalikus või maakonna ajalehes.

Tulenevalt ÜVVKS § 14² lg 6 on vee-ettevõtja kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid, mis mõjutavad veeteenuse hinda, ning teavitama Konkurentsiametit hiljemalt 30 päeva jooksul arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib mõjutada veeteenuse hinda rohkem kui 5 protsendi võrra. Konkurentsiamet otsustab 30 päeva jooksul sellise teabe saamisest arvates, kas ja millise tähtaja jooksul peab vee-ettevõtja esitama uue hinnataotluse.

Käesoleva otsusega mittenõustumisel on ettevõtjal õigus esitada 30 päeva jooksul arvates käesoleva otsuse teatavaks tegemisest vaie Konkurentsiametile või kaebus otsuse tühistamiseks halduskohtule.

(allkirjastatud digitaalselt)

Küllli Haab
regulatsiooniteenistuse juhataja-peadirektori asetäitja

Lisa 1 AS Võru Vesi investeeringud (otsuse punkt 7)

rida	Investeeringud	ühik	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Veeteenuse hinda lülitatavad investeeringud								
1.	Võetud vee teenus	€	485 682	98 272	341 083	1 413 960	1 152 087	777 042
1.1	VTJ rekonstrueerimine	€	6 890			36 012		21 300
1.2	Veearvestid ja tarkvara	€	57 351	33 693	32 036	47 721	13 162	
1.3	Ringtee 10 garaazi ja kontori renoveerimine	€		8 378	184 564	18 834	6 990	
1.4	Veetorustikud ehitus	€		56 201	4 480	0	1 200	120 000
1.5	Kobela aleviku reovee juhtimine Antsla linna reoveepuhastisse (pr 15529)	€	82 356					
1.6	Järvere vee- ja kanalisatsioonirajatiste rekonstrueerimine (pr 10492)	€	22 200					
1.7	Kraavi küla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni rekonstrueerimine (pr 11389)	€	3 198					
1.8	Geoinfosteemide arendus	€	4 557		6 037	2 599		
1.9	Osula küla veemajandusprojekt (pr 13924)	€			60 902			
1.10	ÜVK Arendamise kava	€			3 450			
1.11	VT Võru reoveekogumisala veemajandusprojekt pr 2014-2020.7.01.18-1743	€				165 191	581 091	422 836
1.12	Kriisiseadmed Võru reoveekogumisala veemajandusprojekt pr 2014-2020.7.01.18-1743	€				18 690		
1.13	Antsla valla MRS veetorustik	€	45 138		49 615			
1.14	Kanepi valla MRS veetorustik ja VTJ	€	206 667			362 441	123 742	
1.15	Võru valla MRS veetorustik ja VTJ	€	57 327			762 473	79 608	
1.16	Rõuge valla MRS veetorustikud	€					135 503	
1.17	Antsla linna veetöötusjaama rekonstrueerimine (pr 16729)	€					126 481	
1.18	Prangli VTJ rek	€						75 000
1.19	Navi küla puurkaev-pumpla laiendamine (pr 16941)	€					84 309	
1.20	Tuletõrje mahutid Kanepi alevikus	€						60 000
1.21	Vana-Antsla ÜVK torustike I etapp ehitus Tammiku tee	€						64 310
1.22	Majandustarkvara MS Dynamics BC	€						13 596
2.	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenus	€	729 183	132 183	452 740	2 655 880	1 505 044	2 873 089
2.1	Kaameratraktor, SPA hooldus	€			7 060			
2.2	Kanalisatsioonipumplate rekonstrueerimine	€				6 406		
2.3	Võru RVP mudatöötusseadmed, SBR hooldus, lisatööd	€	18 998	17 633	8 200	9 400		8 256
2.4	Antsla linna reoveepuhasti rekonstrueerimine (pr 14954)	€				433 216		

rida	Investeeringud	ühik	2017	2018	2019	2020	2021	2022
2.5	Kobela aleviku reovee juhtimine Antsla linna reoveepuhastisse (pr 15529)	€	137 218					
2.6	Ringtee 10 garaazi ja kontori renoveerimine	€		8 378	184 564	18 834	6 990	
2.7	Geinfosüsteemide (GIS) arendus	€	4 557		6 037	2 599		
2.8	Kanepi RVP	€	5 031					
2.9	Järvere vee- ja kanalisatsioonirajatiste rekonstrueerimine (pr 10492)	€	74 405					
2.10	Kraavi küla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni rekonstrueerimine (pr 11389)	€	4 770					
2.11	SCADA arendus	€	5 033		2 985	13 618		
2.12	Kanalisatsiooni torustike ehitus	€		69 393		16 341		105 000
2.13	Biotiikide puhastus	€		36 779	31 750	12 500	13 500	15 000
2.14	Osula küla veemajandusprojekt (pr 13924)	€			195 209			
2.15	ÜVK Arendamise kava	€			3 450			
2.16	Kanalisatsioonitorustikud Võru reoveekogumisala veemaj.-projekt pr 2014-2020.7.01.18-	€				242 732	768 310	939 317
2.17	Vana-Antsla ÜVK torustike I etapp ehitus Tammiku tee	€						96 465
2.18	Kriisiseadmed Võru reoveekogumisala veemajandusprojekt pr 2014-2020.7.01.18-1743	€				18 690		
2.19	Kobela aleviku reovee juhtimine Antsla linna reoveepuhastisse (pr 15529)	€				68 341		
2.20	Kobela survetorustiku I etapp	€				38 524		
2.22	Antsla valla MRS kanalisatsioonitorustik	€	150 336		13 486			
2.23	Kanepi valla MRS kanalitorustikud ja RVP	€	286 482			441 273	326 186	
2.24	Võru valla MRS kanalisatsioonitorustikud ja RVP	€	42 353			1 333 407	43 016	
2.25	Rõuge valla MRS veetorustikud	€					126 113	
2.26	Päikesepaneelid	€					126 216	20 000
2.27	Ruusmäe küla reoveepuhasti rekonstrueerimine (pr 16944)	€					94 713	
2.28	Sõmerpalu Hooldekodu kanalisatsiooni ühendamine Järvere elamute RVP-ga (pr 18330)	€						47 288
2.29	Kääpa küla reoveepuhasti rekonstrueerimine (pr 18264)	€						172 646
2.30	Antsla RVP ja peapumpla vahelise survetorustiku rek (pr 18342)	€						59 870
2.31	Võru linna reoveepuhasti rekonstrueerimine "Võru reoveekogumisala veemajandusprojekt pr 2014-2020.7.01.18-1743"	€						1 369 851
2.32	Järvere biotiigi ballastpinnase paigaldamine	€						12 000
2.33	Majandustarkvara MS Dynamics BC	€						13 596
2.34	RVP masinad ja seadmed	€						13 800

rida	Investeeringud	ühik	2017	2018	2019	2020	2021	2022
3.	Sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimine ning puhastamine	€	0	0	0	0	82 881	0
3.1	Võru linnas Jüri ja Fr.R. Kreutzwaldi tänavate sademeveesüsteemide kompleksne väljaehitamine (pr 8907)	€					82 881	
4.	Põhiteenustega seotud teenused	€	0	0	0	0	0	0
5.	Maa	€	4 185	0	4 040	3 729	7 524	0
5.1	Võetud vee teenusega seotud maa	€	2 564		910	1 397	2 493	
5.2	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenusega seotud maa	€	1 621		3 130	2 332	5 031	
Veeteenuse hinda lülitatavad investeeringud kokku		€	1 219 050	230 455	797 864	4 073 569	2 747 536	3 650 131
6.	Tarbijate poolt tasutud liitumistasudest teostatud investeeringud veesektoris	€	0	37 373	0	10 060	0	0
6.0	<i>Liitumistasudega finantseeritud maa</i>	€						
6.1	Kose tee 3a liitumispunkt	€		37 373				
6.2	Kanepi Tehnika tn liitumistasu	€				10 060		
7.	Veesektori investeeringutest muu tegevusega seotud osa	€	369 463	0	52 458	0	127 141	0
7.0	<i>Muu tegevusega seotud maa</i>	€						
7.1	Antsla valla MRS (asendusmaksumuse juurdehindlus) SF	€	24 865		38 796			
7.2	Kanepi valla MRS (asendusmaksumuse juurdehindlus) SF	€	150 732					
7.3	Võru valla MRS (asendusmaksumuse juurdehindlus) SF	€	33 982				37 782	
7.4	Rõuge valla MRS (asendusmaksumuse juurdehindlus) SF	€					67 290	
7.5	Antsla valla MRS (asendusmaksumuse juurdehindlus) OF	€	18 437		13 662			
7.6	Kanepi valla MRS (asendusmaksumuse juurdehindlus) OF	€	131 206				60 034	
7.7	Võru valla MRS (asendusmaksumuse juurdehindlus) OF	€	10 241				7 418	
7.8	Rõuge valla MRS (asendusmaksumuse juurdehindlus) OF	€					-45 382	
8.	Tagastamatu abi (sihtfinantseerimine) arvel teostatud investeeringud veesektoris	€	1 986 639	0	1 226 500	9 192 628	5 145 101	7 409 150
8.0	<i>Tagastamatust abist finantseeritud maa</i>	€						
8.1	Järvere vee- ja kanalisatsioonirajatiste rekonstrueerimine (pr 10492)	€	433 639					
8.2	Kraavi küla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni rekonstrueerimine (pr 11389)	€	57 025					
8.3	Osula küla veemajandusprojekt (pr 13924)	€			825 851			

rida	Investeeringud	ühik	2017	2018	2019	2020	2021	2022
8.4	MRS Antsla vald	€	264 574		400 649			
8.5	MRS Kanepi vald	€	895 357			689 152		
8.6	MRS Võru vald	€	336 044			5 620 219	633 995	
8.7	Antsla linna reoveepuhasti rekonstrueerimine (pr 14954)	€				1 328 162		
8.8	Kobela aleviku reovee juhtimine Antsla linna reoveepuhastisse (pr 15529)	€				139 491		
8.9	MRS Rõuge vald	€					946 551	
8.10	Antsla linna veetöötusjaama rekonstrueerimine (pr 16729)	€					180 410	
8.11	Ruusmäe küla reoveepuhasti rekonstrueerimine (pr 16944)	€					127 145	
8.12	Navi küla puurkaev-pumpla laiendamine (pr 16941)	€					32 927	
8.13	Sõmerpalu Hooldekodu kanalisatsiooni ühendamine Järvere elamute RVP-ga (pr 18330)	€						38 641
8.14	Kääpa küla reoveepuhasti rekonstrueerimine (pr 18264)	€						172 647
8.15	Antsla RVP ja peapumpla vahelise survetorustiku rek (pr 18342)	€						48 985
8.16	Võru reoveekogumisala veemajandusprojekt pr 2014-2020.7.01.18-1743	€				1 415 604	3 224 073	7 148 877
9.	Lõpetamata ehitise saldo aasta lõpus	€						766 550
9.1	sh liitumistasude arvelt	€						0
9.2	tagastamatust abist (sihtfinantseerimistest)	€						368 124
9.2.1	Valgjärve küla ühisveevärgi ja -kanalisatsioonitaristu rekonstrueerimine (pr 18570) 80% 2022	€						368 124
9.3	ettevõtte vahenditest	€						398 426
9.3.1	KIK taotlused, tehnoloogilised projektid	€						10 700
9.3.2	Valgjärve küla ühisveevärgi ja -kanalisatsioonitaristu rekonstrueerimine (pr 18570) 80% 2022	€						387 726